

Het KITLV heeft tot doel het verzamelen en toegankelijk maken van boeken en andere documenten, het verrichten en stimuleren van onderzoek en het publiceren van boeken en periodieken op het gebied van de geestes- en menswetenschappen betreffende Zuidoost-Azië en Oceanië, in het bijzonder Indonesië, en het Caraïbisch gebied. Het Instituut heeft zijn hoofdvestiging in Leiden en een vertegenwoordiging in Jakarta.

Inleiding

De laatste maanden van het jaar 2002 brachten tragisch nieuws dat ook op het KITLV met verslagenheid werd ontvangen. Op 6 oktober overleed Z.K.H. Prins Claus der Nederlanden, sinds 1980 de zeer gewaardeerde beschermheer van de Vereniging Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde. Op 12 oktober 2002 werd de wereld opgeschrikt door een terroristische aanval op Bali, die in één klap niet alleen vele mensenlevens wegvaagde en de lokale en ook nationale economie een gevoelige slag toebracht, maar tevens Zuidoost-Azië, en in het bijzonder Indonesië, hoog op de agenda deed belanden van debatten over fundamentalisme en ook terrorisme in de wereld van de islam. Het feit dat het nieuwe KITLV-onderzoeksprogramma gericht op de politieke ontwikkeling van het hedendaagse Indonesië juist in november van dit jaar van start ging is een wrang toeval. De 'Bali bombings' en reacties daarop onderstrepen echter de grote relevantie van deze nieuwe onderzoekslijn

In Nederland zelf lijkt de aandacht voor de voormalige Nederlandse koloniën en de aard en uitwerking van het kolonialisme daar nog steeds te groeien, mede onder invloed van de inmiddels omvangrijke bevolkingsgroepen van postkoloniale afkomst in het voormalige 'land van de overheerser'. Het KITLV ziet het als een belangrijke opgave ook deze groepen te bereiken en mede in dit licht kennisverwerving, educatie en debatten over het koloniale verleden en zijn erfenissen te stimuleren. In dit verband kan in de eerste plaats worden verwezen naar de bijdrage die werd geleverd aan het herdenkingsjaar van de stichting van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC). De afdeling Historische Documentatie van het KITLV verzorgde een zeer druk bezochte en hooggewaardeerde website over de in 1602 opgerichte VOC. Het hoofd van deze afdeling dr. G.J. Knaap en de directeur van het instituut prof.dr. G.J. Oostindie verzorgden diverse lezingen over de geschiedenis van de Compagnie en de vraag of en hoe zo'n jubileum zich leent tot een 'viering'. Deze vraag stond ook centraal tijdens een op 18 april door het KITLV in samenwerking met het politiek-culturele centrum De Balie in Amsterdam georganiseerd debat 'Vierhonderd jaar VOC: de viering en de schaduwzijden'. Knaap was bovendien een van de twee redacteurs van de door de KITLV Uitgeverij gepubliceerde bundel De Verenigde Oost-Indische Compagnie tussen oorlog en diplomatie

Op 1 juli, 139 jaar na de afschaffing van de slavernij in de voormalige Nederlandse West-Indische koloniën, werd in Amsterdam in aanwezigheid van H.M. de Koningin en de minister-president een Nationaal Monument Slavernijverleden onthuld. In de afgelopen jaren werd hieraan door het instituut een actieve bijdrage geleverd. Het KITLV heeft het thans opgerichte Nationaal Instituut Nederlands Slavernijverleden en zijn Erfenis (NINSEE) laten weten bereid te zijn desgewenst de initiatieven van dit instituut te ondersteunen.

Er is reden met tevredenheid terug te kijken op de ontwikkelingen op en rond het KITLV in het afgelopen jaar. Dit betreft uitdrukkelijk ook de samenwerking tussen de Vereniging KITLV en de sinds 2001 onder de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) ressorterende 'werkorganisatie' (het instituut KITLV), en de samenwerking tussen het instituut zelf en de KNAW. Over relevante beleidsbeslissingen werd uiteraard met regelmaat overlegd met de wetenschapscommissie onder voorzitterschap van prof.dr. V.J.H. Houben

De in 2001 door de Akademie voorwaardelijk toegezegde verruiming van het instituutsbudget ten behoeve van een nieuw te starten onderzoeksprogramma over het hedendaagse Indonesië ging per 1 november daadwerkelijk van start. De gehele procedure werd afgewikkeld in nauw overleg met de wetenschapscommissie en vertegenwoordigers van het bestuur van de Vereniging. Als thema voor de eerste periode van vier jaar werd vastgesteld 'Renegotiating boundaries: Agency, access and identity in post-Suharto Indonesia'. Via de eigen website werden in de zomer belangstellenden opgeroepen hun ideeën over uitwerking van dit thema voor te leggen. Uiteindelijk werd besloten prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt (verbonden aan de Universiteiten van Amsterdam en de Erasmus Universiteit Rotterdam) voor deze eerste periode van vier jaar als onderzoeksleider aan te wijzen. Gesecondeerd door dr. G. van Klinken startte hij zijn werkzaamheden op het instituut op 1 november. Het uitgewerkte onderzoeksprogramma, dat inmiddels door de KNAW is goedgekeurd, wordt hieronder nader gepresenteerd; het is ook op de KITLV-website te vinden.

Nieuw is voorts het onderzoeksproject van dr. F. Colombijn naar de stedelijke ontwikkeling in Nederlands Indië/Indonesië tussen 1930 en 1960; dit vierjarige project is onderdeel van een door het ministerie van VWS gesubsidieerd en door het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) gecoördineerd onderzoeksprogramma 'Van Indië tot Indonesië/Indonesia across Borders'. Reeds lopende onderzoeksprojecten werden gecontinueerd. Waardering voor het in 1992 gestarte en voor wat betreft het KITLV in 2003 af te sluiten EDEN-project (Ecology, Demography and Economy in Nusantara) bleek uit de beslissing van het Netherlands Institute for Advanced Studies (NIAS) een studiegroep te financieren die in 2003-2004 het EDEN-project een sterkere regionaal-comparatieve dimensie zal geven.

Werd door dit alles de onderzoekslijn van het KITLV aanmerkelijk versterkt, vanzelfsprekend bleven de zorg voor de unieke collecties en de uitgeverij-activiteiten veel van de aandacht van de medewerkers van het instituut opeisen. Daarbij ligt de uitdaging uiteraard niet slechts in het behoud en verbetering van de bestaande, maar zeker ook in het ontwikkelen van nieuwe diensten in deze sfeer. Wat betreft de collecties werd in het verslagjaar verder gewerkt aan voorbereiding van een upgradering van het Lokaal Bibliotheek Systeem en aan de digitalisering van de fotocatalogi. Tevens werd een begin gemaakt met de KITLV-bijdrage aan het nationale project 'Nederlands-Indië gefotografeerd', onderdeel van het door de Koninklijke Bibliotheek gecoördineerde programma 'Het geheugen van Nederland'. Ook werd de beslissing genomen de referatenbladen 'Excerpta Indonesica' en 'Caribbean Abstracts' met ingang van 2003 niet langer op papier, maar digitaal op het internet aan te bieden. De technische voorbereiding hiervan, met inbegrip van het aanbieden van een databestand dat ook alle voorgaande jaargangen omvat, is inmiddels in een vergevorderd stadium. Juist de nieuwe initiatieven werden mede mogelijk gemaakt door substantiële bijdragen uit het Digitaliserings- en uit het Vernieuwingsfonds van de KNAW, alsmede uit het programma 'Het geheugen van Nederland'.

De KITLV Press heeft in de afgelopen jaren een sterke ontwikkeling doorgemaakt, onder meer tot uiting komend in een gestage toename van het aantal gepubliceerde titels en een verbetering van de verzorging van de uitgaven. Niettemin zijn er ook problemen, in het bijzonder in de sfeer van lange wachttijden voor titels in de serie 'Verhandelingen', frequente vertragingen in de publicatiecyclus van de 'Bijdragen', alsmede de distributie in het buitenland. Ook leven er vragen omtrent de wenselijkheid en ruimte het fonds inhoudelijk aan te passen. Een commissie bestaande uit prof.dr. F. Gouda (wetenschapscommissie), dr. G. Persoon (bestuur Vereniging KITLV) en Oostindie inventariseerde de stand van zaken, problemen en opties in een notitie 'KITLV Press: versterking en vernieuwing'. Besloten werd de afdeling Redactie te versterken door binnen de eigen begroting in beperkte mate middelen vrij te maken voor uitbreiding van de personeelsformatie. Genoemde notitie maakte tevens deel uit van een inmiddels door de KNAW gehonoreerde aanvraag bij het Vernieuwingsfonds. Deze substantiële ondersteuning wordt hoofdzakelijk aangewend om een aantal tijdelijke knelpunten in de bedrijfsvoering weg te nemen en ruimte te creëren voor nieuwe uitgeverij-activiteiten. Los daarvan bleek het in voorgaande

jaren reeds ingezette beleid om de distributie in de Verenigde Staten te verbeteren en het aantal co-publicaties met buitenlandse uitgeverijen te verhogen vruchten af te werpen.

De KITLV Press verzorgde dit jaar, naast de reguliere publicatie van tijdschriften, een twintigtal boeken, waarvan enkele titels bijzondere vermelding behoeven. Dit betreft allereerst twee onder grote belangstelling gepresenteerde historische studies, namelijk de lang verwachte biografie van Soekarno van de hand van Bob Hering, alsmede de bronnenpublicatie van de brieven van Herman Neubronner van der Tuuk bezorgd door Kees Groeneboer. Sterk op de actualiteit gericht is de bundel, geredigeerd door Freek Colombijn en J. Thomas Lindblad, *Roots of violence in Indonesia*. Een belangrijke Caraïbische publicatie was de *Atlas of the languages of Suriname*, onder redactie van Eithne Carlin en Jacques Arends.

In het kader van een eerder door de KNAW gehonoreerde aanvraag voor ondersteuning uit het Digitaliseringsfonds kon in de tweede helft van 2002 een uitvoerig markt- en gebruikersonderzoek worden verricht. Hieraan gingen intensieve besprekingen binnen het KITLV vooraf die tot doel hadden dit onderzoek niet slechts te richten op bestaande gebruikers en diensten van het instituut, maar tevens op mogelijke nieuwe gebruikersgroepen en nieuwe diensten. De resultaten van dit door het bureau Pleiade verrichte onderzoek werden eind december in het rapport 'De informatiediensten van het KITLV; Markt- en gebruikersonderzoek' vastgelegd. In grote lijnen ondersteunen de uitkomsten van dit onderzoek het beleid van het instituut en in het bijzonder ook de vernieuwingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. Vanzelfsprekend zijn uit dit onderzoek conclusies getrokken voor nieuw te ontwikkelen beleid, dat in of vanaf 2003 tot uitvoering zal komen. Een samenvatting van het rapport en de geformuleerde aanbevelingen zijn inmiddels op de website van het KITLV gepubliceerd. Met gelden uit het Digitaliseringsfonds kon worden begonnen met de digitalisering van de bibliografieën over Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba.

Het overleg tussen de Universiteit Leiden enerzijds, KNAW en KITLV anderzijds over de huisvestingsovereenkomst sleepte zich weliswaar in goede sfeer, maar overigens nog steeds zonder concrete resultaten voort. Dit is om twee redenen zorgelijk. De huidige regeling, waarbij de universiteit het instituut de huisvesting en bijkomende diensten 'om niet' aanbiedt in ruil voor de diensten en het prestige dat het KITLV toevoegt aan de Leidse academia, is reeds in 2000 door het College van Bestuur per 1 september 2003 opgezegd. Noopt dit tot een spoedige oplossing van het conflict, dit wordt nog versterkt door het feit dat de thans beschikbare depot- en in mindere mate kantoorruimte binnenkort te krap zal zijn, zodat idealiter op korte termijn een begin zou moeten worden gemaakt met uitbreiding van de huidige behuizing.

In de eerste helft van 2003 zal dr. R.G. Tol, thans bibliothecaris van het KITLV, drs. J. Erkelens opvolgen als vertegenwoordiger van het instituut in Jakarta. Het is de ambitie van het KITLV om, met behoud van de primaire taken in de sfeer van acquisitie en ontsluiting ten behoeve van de bibliotheek van het KITLV en voorts het door Erkelens geïnitieerde en in Indonesië zeer gewaardeerde publicatiefonds, de vertegenwoordiging te versterken en ook in de sfeer van onderzoek een eigen profiel te geven. Deze ideeën werden neergelegd in een notitie van Oostindie en Tol getiteld 'KITLV-Jakarta: van vertegenwoordiging tot wetenschappelijk instituut'. Deze zowel door de wetenschapscommissie als het bestuur van de Vereniging toegejuichte ambitie werd ook door de KNAW ondersteund, blijkens een overbruggingssubsidie uit het Vernieuwingsfonds. In november bereisden Oostindie en Tol Zuidoost-Azië (naast Indonesië ook Maleisië, de Filipijnen en Singapore) en Australië ten einde deze plannen daar op een reeks vooraanstaande instellingen te bespreken. De reacties varieerden van beleefd tot zeer uitgesproken positief; enkele voornemens uit de notitie werden op grond van de gesprekken bijgesteld. In Jakarta kon een Raad van Advies onder voorzitterschap van het KITLV-erelid prof.dr. Taufik Abdullah worden samengesteld.

In de personele sfeer deden zich enkele mutaties voor, waarvan de pensionering van hoofddocumentalist mr. H.C. Kemp bijzondere vermelding verdient. Majeure problemen in de

sfeer van personeelsbeleid deden zich niet voor. Het overleg tussen directie en de Ondernemingscommissie van het KITLV verliep constructief en in goede sfeer.

Zoals gezegd is er gegronde reden met tevredenheid terug te kijken op het verslagjaar. In dit verband past het te verwijzen naar de grote waardering van gebruikers uit binnen- en buitenland die spreekt uit de resultaten van het gebruikersonderzoek. Het moge duidelijk zijn dat deze waardering in belangrijke mate de voortdurende inzet van alle medewerkers van het KITLV weerspiegelt.

Vereniging

Met diep leedwezen nam het Bestuur kennis van het overlijden op 6 oktober van de beschermheer van de Vereniging Z.K.H. Prins Claus der Nederlanden. Prins Claus nam het beschermheerschap over in 1980 van Koningin Juliana en was altijd zeer betrokken bij de activiteiten van het KITLV. Tweemaal vereerde hij het Instituut met een bezoek.

Het verslagjaar was voor de Vereniging na de succesvolle viering van het honderdvijftigjarig jubileum en de geheel nieuwe verhouding tot de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen in het jaar ervoor, er een van zich richten op haar veranderde taken. Het Bestuur was direct betrokken bij diverse activiteiten, zoals een conferentie en boekpresentaties, waarvoor ook de leden van de Vereniging uitnodigingen ontvingen. Het bestuur is voornemens om de betrokkenheid van de leden bij het Instituut te vergroten. De Vereniging heeft ook een eigen pagina geopend op de website van het Instituut, waarop de geplande en de lopende activiteiten worden vermeld.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering werd gehouden op zaterdag 8 juni en bijgewoond door 38 leden. Op voorstel van de kascommissie, bestaande uit dr. H.A. van der Schoot en dr. F. Gaastra, werd op grond van het financieel jaarverslag van de penningmeester over het jaar 2001 acquit en décharge verleend aan de penningmeester voor het financieel beheer gedurende het jaar 2001.

Na de behandeling van de huishoudelijke zaken hield prof.dr. Martin van Bruinessen, een lezing getiteld 'Shari'a en jihad: radicale islamitische stromingen in het huidige Indonesië'

Het bestuur vergaderde viermaal: op 1 maart, 8 juni, 11 oktober en 6 december. Een delegatie van het bestuur vergaderde tweemaal, op 6 juni en 9 december met de Bestuurscommissie Onderzoeksorganisatie (BCO) van de KNAW.

Het ledental daalde licht in het verslagjaar, zoals blijkt uit de volgende tabel.

Ledental	2001		2002	
	BKI	NWIG	BKI	NWIG
Gewone leden Nederland	613	161	604	151
Student-leden Nederland	98	94	127	78
Leden Indonesië	361		351	
Leden buitenland	326	54	307	56
Ereleden	7	2	7	2
Subtotaal	1.405	311	1.396	287
Total		1.716		1.683

Bibliotheek

In velerlei opzichten was 2002 voor de bibliotheek een goed jaar, waarin over vrijwel de gehele linie (soms sterk) stijgende tendensen waren waar te nemen. Daarbij vallen de stijging van de aanwinsten, productie en bezoekersaantallen op. Ook de website steeg voor de tweede maal in successie opmerkelijk in de belangstelling en werd vijftig procent vaker bezocht dan het vorige jaar.

Per 1 maart werden de werkzaamheden en bevoegdheden van N.D. Noordhoek op automatiseringsgebied uitgebreid en werd hij aangesteld als ICT-functionaris voor het gehele instituut. Het catalogusonderhoud en de antiquarische acquisitie bleven onder zijn beheer. Na een dienstverband van ruim 28 jaar als hoofddocumentalist verliet mr. H.C. Kemp wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd per 1 november het KITLV. Kemp kon niet aansluitend worden opgevolgd en de functie vaceerde nog aan het jaareinde. Naast hun reguliere werkzaamheden werden ICT-zaken behartigd door Noordhoek en dr. R.G. Tol en werd in voorkomende gevallen assistentie verleend door derden.

In totaal werden 8.328 titels aan de bibliotheekcollectie toegevoegd (2001:7.148). Door de Bibliotheek werden 3.356 titels verworven (2001:3.232), waarvan 956 betreffende Caraïbische studies (2001:955) en door de Vertegenwoordiging Indonesië (VI) 4.972 (2001:3.916; waarvan vanwege het Malaysian Resource Center 217 [2001:233]) en Filippiniana via de Library of Congress 107 (2001:85). De totale collectie van de Bibliotheek bedroeg ultimo 2002 270.985 titels, waarvan 10.500 tijdschrifttitels (1.254 lopende abonnementen). Het totaal aantal aanwinsten steeg sterk ten opzichte van het vorige jaar, vooral vanwege de grote instroom uit Indonesië, de gezakte koers van de dollar ten opzichte van de euro, en de (via de Uitgeverij) met hoge kortingen aangeschafte boeken op de Frankfurter Buchmesse.

Er werden in totaal 30.839 titels ingevoerd in het GGC (2001:9.065). De grote stijging is te verklaren door twee omvangrijke extern uitgevoerde invoeracties. Door het bedrijf Ingressus werden in het kader van de Bibliografie Nederlandse Caraïben 13.445 titels ingevoerd en door Pica werden 5.770 SASI-titels offline ingelezen. Van de resterende eigen invoer hadden 8.312 titels betrekking op boeken en tijdschriften (2001:7.305); 3.312 betroffen artikelen (2001:1.800). Circa 1.500 oudere beschrijvingen dienden te worden aangepast (2001:2.500). In totaal werden 15.089 records toegevoegd aan de OPC (2001:21.542). In maart verscheen de zesde editie van de KITLV Thesaurus, samengesteld door Kemp en T. Zecevic-Boulogne.

De Southeast Asian Serials Index (SASI), een samenwerkingsproject met de Australian National University (ANU) Library, bleef goed op koers en kreeg een vernieuwde, meer gebruikersvriendelijke, interface. Door Pica werden offline 5.770 door de VI vervaardigde SASI-records ingelezen. Door de Bibliotheek werden 2.115 (2001:1.621) beschrijvingen met trefwoorden aangeleverd. Een door de ANU verrichte gebruiksanalyse toonde aan dat de database goed wordt gebruikt, vooral uit de Verenigde Staten.

Bij boekbinderij Van Dijk werden 752 delen ingebonden (2001:769). De magazijnmedewerkers bonden 562 delen in (2001:503). Er werden dit jaar 19 banden duurzaam gerestaureerd (2001:0).

Door de leeszaalmedewerkers werden via het interbibliothecair leenverkeer 346 uitleningen verzorgd (2001:284) en werden 104 titels bij andere bibliotheken geleend (2001:98). Het aantal bezoeken bedroeg 11.974 en steeg dus wederom ten opzichte van het vorige jaar (2001:11.281). Deze stijging is tegengesteld aan de landelijke teruggang in aantal fysieke bezoekers die wordt veroorzaakt door de toegenomen elektronische bereikbaarheid der bibliotheekcatalogi. Het aantal nieuwe gebruikers (491) steeg eveneens (2001:460).

Het aantal aanvragen steeg tot 25.095 (2001:23.721) terwijl het aantal uitleningen, dat 23.071 bedroeg, licht daalde (2001:23.275). Er was een forse stijging bij het aantal verlengingen (12.067; 2001:8.479). Er werden 5.567 rappels verzonden (2001:6.109). Door de baliemedewerkers werden 3.951 banden verkort ingevoerd en van barcodelabels voorzien (2001:4.208): dit betreft eenmalige handelingen met betrekking tot oudere tijdschriftenbanden die uiteraard jaarlijks in aantal afnemen.

Met de beheerspartners van het Lokaal Bibliotheekstelsel (Pica, Universiteitsbibliotheek en I-Groep) is regelmatig overlegd, in het bijzonder over de aanstaande migratie naar het nieuwe bibliotheekstelsel. In samenwerking met externe bureaus werd de fasering van de migratie opgesteld. Deze zal plaatsvinden in 2003. Vanwege implementatieproblemen bij Pica betreffende dit stelsel, bleven enerzijds een aantal vragen open over de migratie, en kon er anderzijds door Pica op andere terreinen weinig ondersteuning worden gegeven. Veel tijd werd gestoken in de voorbereidingen voor een mogelijk nieuw Metamorfose-project.

De KITLV-website bleef beheerd door Noordhoek. De website steeg voor de tweede maal in successie opmerkelijk in de belangstelling. Uit alle continenten, met uitzondering van Antarctica, werd ingelogd door gemiddeld 4.274 bezoekers per maand (2001:2.806).

Vanwege de toenemende overlast van virusbesmettingen via email, werd in juni een contract afgesloten met KPN waarbij alle in- en uitgaande mail door vier verschillende virusscanners wordt gescand voordat ze de KITLV-email-server bereiken. De scanners worden elke tien minuten up to date gebracht. Door deze dienst werden 583 berichten met een besmet attachment onderschept. Opmerkelijk is het dat er minder berichten werden ontvangen dan het jaar ervoor (104.665; 2001:114.824), maar aanzienlijk meer berichten werden verzonden (131.357; 2001:74.478). De gezamenlijke omvang was ruim 5,38 gigabyte (2001:6,3 gigabyte). Per fte werden derhalve gemiddeld 2.522 berichten ontvangen (2001:3.006) en 3.165 berichten verzonden (2001:1.950). Bij deze aantallen dient te worden opgemerkt dat de tellingen geen rekening houden met meervoudige adressanten. Een intern verzonden bericht aan alle medewerkers wordt bijvoorbeeld geteld als 45 maal te zijn verzonden én ontvangen. Het beheer van deze server is in handen van Noordhoek.

De jaarvergadering van de South-East Asia Library Group (SEALG) werd georganiseerd door het KITLV en vond plaats op 30 en 31 augustus te Amsterdam en Leiden. Aan de conferentie werd deelgenomen door R.L. Robson-McKillop en Tol. Tol participeerde in het Seminar dan Festival Internasional, 'La Galigo sebagai warisan sastra dunia', dat van 15 tot 18 maart werd gehouden te Pancana, Barru (Zuid-Sulawesi). Op 20 juni verbleef hij te Hull als external examiner aan het Centre for South-East Asia Studies van The University of Hull. Met Oostindie legde hij in de maand november werkbezoeken af aan een groot aantal instellingen en personen in Maleisië, Indonesië, Singapore, de Filipijnen en Australië. Voor diverse gelegenheden werden, soms in samenwerking met de afdeling Historische Documentatie, thematische tentoonstellingen georganiseerd in de leeszaal.

Vanwege het Malaysian Resource Centre werden 217 nieuwe titels verworven. Van in Europa gepubliceerde Malaysiana werden 38 titels verzonden naar de Perpustakaan Negara Malaysia.

De samenwerkingsverbanden met velerlei instellingen werden gecontinueerd. De hierboven vermelde reis door Zuidoost-Azië werd benut om nieuwe relaties aan te gaan. Een interessante uitwisseling van publicaties kwam tot stand met het Institute of East Asian Studies van de Universiti Malaysia Sarawak te Samarahan.

Na ampele overwegingen werd het besluit genomen om per 2003 'Excerpta Indonesica' (EI) uitsluitend nog online aan te bieden via de KITLV-website in de verwachting dat het aantal gebruikers daarmee fors zal toenemen. EI 64 (290 abstracts) verscheen met enige vertraging in

januari. EI 65 (304 abstracts) kwam op tijd uit, maar de publicatie van het allerlaatste nummer (EI 66 met 313 abstracts) moest wegens ziekte worden vertraagd tot januari 2003.

De in het vorig jaarverslag gemelde calamiteit op de server bij de I-Groep van de UL, waardoor sinds 8 november de 'Daily report on current events in Indonesia' niet online konden worden geraadpleegd, duurde tot en met de maand januari. Raadpleging in de leeszaal van de gedrukte versie bleef wel mogelijk. Vanwege de pensionering van Kemp per 1 november werd per die datum de frequentie teruggebracht tot twee uitgaven per week. Deze werden samengesteld door drs. J.E.F. ter Beek en drs. S.E. Aalten. De site bleef zeer druk bezocht met 57.147 unieke bezoekers of 4.762 'hits' per maand.

Caraïbische Studies

Digitalisering en on-line waren sleutelwoorden in 2002. Met financiële steun van het KNAW Digitaliseringsfonds werd het project 'Digitalisering Bibliografie van de Nederlandse Caraïben' gestart. Caraf wil alle verzamelde titels over Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba on-line ter beschikking stellen via de KITLV-catalogus. Dit betreft titels die reeds in een aantal gedrukte bibliografieën zijn opgenomen en nog niet gepubliceerde titels. Naar verwachting wordt dit project in de loop van 2003 afgerond. Voorts werd besloten om 'Caribbean Abstracts' per 1 januari 2003 alleen nog maar on-line aan te bieden; CA 12, gepubliceerd in juli, was de laatste gedrukte editie. De ontwikkeling van een nieuwe Filemaker Pro-applicatie werd derhalve stopgezet.

Op 1 februari kwam drs. H.J. Teunissen in dienst als associate editor. De 'NWIG' werd voortgezet met jaargang 76, gepubliceerd in 2 delen in juni en december. In de Caribbean Series verscheen deel 22, Atlas of the languages of Suriname, onder redactie van Eithne B. Carlin en Jacques Arends. Het eerste exemplaar werd op 22 november aangeboden aan E.S.R. Amanh, gevolmachtigd ambassadeur van de Republiek Suriname.

Aan de door Caraf georganiseerde zestiende Interuniversitaire Cursus Caraïbistiek (IUC) namen veertien docenten van diverse universiteiten, instellingen en organisaties deel, onder wie dr. R.M.A.L. Hoeft en Oostindie. Hoeft trad op als cursuscoördinator. Het aantal cursisten bedroeg 43, die de cursus positief beoordeelden. In samenwerking met het CEDLA te Amsterdam werd een lezingencyclus getiteld 'Suriname; Perspectieven en uitdagingen' georganiseerd. Hoeft en Oostindie behoorden tot de sprekers in deze acht weken durende lezingenreeks.

Drs. L.E.E. de Laat deed van 1 februari tot 1 mei veldonderzoek voor haar dissertatie over migratie en identiteit in Otrobanda, Willemstad. Tijdens haar verblijf in Curaçao gaf zij enkele interviews en een lezing over haar onderzoek. De Laats veldwerk werd medegefinancierd door het Jacob Gelt Dekker Institute te Curaçao. In het najaar presenteerde De Laat een paper op het congres 'Citizens, Nations and Cultures: Transatlantic Perspective', te Maastricht. Hoeft nam deel aan het jaarlijkse congres van de Association of Caribbean Historians in de Bahamas; ze trad op als panelvoorzitter. Voorts deed zij onderzoek naar het leven van Arnold Borret voor een boek over het werk van deze jurist, schilder en tekenaar dat in 1911 aan het KITLV werd geschenken. Dit werk, waar Clazien Medendorp het kunsthistorische gedeelte van verzorgt, zal in maart 2003 worden gepubliceerd. Documentalist I.M.J. Rolfes reisde naar Curaçao om de banden van het KITLV met bibliotheken en boekhandels op het eiland te verstevigen.

Historische Documentatie

De meest in het oog lopende activiteit van de afdeling was de informatievoorziening aan het algemene publiek door middel van het VOC-Kenniscentrum. Het VOC-Kenniscentrum werd gefinancierd door de Stichting Viering 400 Jaar VOC, die landelijk de herdenking coördineerde. De website van het VOC-Kenniscentrum werd in het begin van het jaar nog aanmerkelijk uitgebreid met nieuwe informatie. De site werd door 92.868 bezoekers geraadpleegd. Deze zal

ook na 2002 nog te raadplegen zijn, omdat duidelijk in een behoefte wordt voorzien en er door andere instanties veel naar verwezen wordt. De projectmedewerkers van het VOC-Kenniscentrum, drs. B. Loeve en drs. R.D.M. van Velden, waren 1.900 personen met het antwoord op hun specifieke vragen van dienst. De mogelijkheid om vragen te stellen is in de herfst geleidelijk aan afgebouwd. Het afdelingshoofd, dr. G.J. Knaap, en Loeve, gaven lezingen over de VOC en stonden de schrijvende pers alsmede radio en televisie te woord.

In april werden de van ondeugdelijke bodems voorziene kasten voor de berging van kaarten in het depot gerepareerd. Hiertoe was de studieruimte van de afdeling ongeveer vier weken voor bezoekers gesloten. De in het vorige verslagjaar ontstane waterschade aan een deel van de fotoverzameling werd door twee restauratiebedrijven hersteld. Gelukkig bleek er uiteindelijk slechts in geringe mate sprake van onherstelbaar verlies van documenten te zijn. Tussendoor konden de zeer waardevolle maar door verval bedreigde audiocassettes van de collectie-J.J. Ras worden gedigitaliseerd. D.B.M. Buur ontsloot dit jaar een groot aantal nummers, vooral van kleinere collecties, voor de verzameling Westerse Handschriften en Archivalia. Aan het einde van het jaar werd een begin gemaakt met het door de Koninklijke Bibliotheek gesubsidieerde project 'Nederlands-Indië gefotografeerd'. Dit project voorziet in het plaatsen van een selectie van foto's van het KITLV op de website van 'Het geheugen van Nederland' alsmede in de ontwikkeling van een bijbehorende onderwijsapplicatie voor leerlingen van de bovenbouw van VWO en HAVO.

Met subsidie van het digitaliseringfonds van de KNAW werd het hele jaar door gewerkt aan het project voor de overbrenging van de gegevens uit de oude fichecatalogus van de fotoverzameling naar de digitale catalogus. Hierbij waren naast het afdelingshoofd, Knaap, ook drs. B.M.C. Knaap, M. Fluitsma (tijdelijk) en, in een later stadium, Loeve betrokken. Hoewel er grote vorderingen in dit project zijn gemaakt, is het aantal overgebrachte beschrijvingen enigszins achtergebleven bij de prognose. De belangrijkste oorzaak daarvan was dat de oude beschrijvingen vaak ver onder de maat zijn wanneer men ze vergelijkt met de minimaal vereiste standaard die in de digitale catalogus wordt nagestreefd. De veelgeprezen oude catalogus bleek dus veel meer inconsistenties te vertonen dan verwacht. Er werden ook vervuilingen van het bestand aangetroffen, bijvoorbeeld duplicaten van afbeeldingen die eigendom zijn van andere openbare instanties. Deze zijn gedurende het werkproces zoveel mogelijk uit het bestand verwijderd.

Het aantal bezoekers van de studieruimte liep op tot 1.044 (2001:951). Het aantal raadplegingen van digitaal ontsloten foto's, prenten en tekeningen via het internet steeg fors tot 13.324 (2001:7.485). De afdeling leende voor tentoonstellingen documenten uit aan musea en stelde voor bijzondere gasten van het Instituut een enkele keer in de studieruimte de eigen topstukken tentoon. Op zaterdag 8 juni werd, samen met enige medewerkers van de Bibliotheek, een open ochtend voor publiek gehouden in het kader van een Leidse VOC-studiedag.

Het manuscript van de monografie over handel en scheepvaart in Makassar, dat door Knaap in samenwerking met prof.dr. H.A. Sutherland is geschreven, werd bij KITLV Press ingeleverd. Knaap herzag verder de tekst van Kruidnagelen en Christenen (VKI 125) in verband met de aanstaande tweede druk van dat werk. Met prof.dr. G. Teitler redigeerde hij de bundel De Verenigde Oost-Indische Compagnie tussen oorlog en diplomatie (VKI 197). Knaap was verder nauw betrokken bij de organisatie van de gelijknamige workshop, die van 5 tot en met 8 juni werd gehouden aan het Koninklijk Instituut voor de Marine in Den Helder en aan de Universiteit van Leiden.

Onderzoek en Centrumfunctie

Onderzoek en internationale samenwerking en coördinatie (de zogenoemde centrumfunctie) vallen rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de directeur. In het onderstaande wordt een overzicht gegeven van de door deze afdeling geboekte resultaten. Korthedshalve wordt tevens verwezen naar de inleiding bij dit jaarverslag en de afdelingsverslagen, waar wordt

gerapporteerd over het wetenschappelijke werk van de niet aan de afdeling Onderzoek en Centrumfunctie verbonden onderzoekers.

Onderzoek

Het in 1992 gestarte onderzoeksproject 'Ecology, Demography and Economy in Nusantara' kortweg EDEN, ging in het verslagjaar het vierde jaar van zijn tweede fase in. Het EDEN-project draait om de wederzijdse beïnvloeding van mens en natuur in Indonesië in heden en verleden. Uitgangspunt daarbij is dat de lange-termijnontwikkelingen op het gebied van natuur en milieu doorgaans verwaarloosd worden, terwijl kennis van deze ontwikkelingen juist beleidsrelevante informatie oplevert. De eerste fase betrof de periode 1500 tot 1850, de tweede fase beslaat de jaren 1850 tot 2000.

Prof.dr. P. Boomgaard gaf leiding aan het onderzoek en werkte aan zijn boek over de bossen van Java tussen 1600 en 1950. Dr. D.E.F. Henley ging verder met zijn boek over malaria in het twintigste-eeuwse Indonesië. Dr. M. Osseweijer (postdoc; exploitatie van de zee in Indonesië) en ir. M.W. Barwegen (OIO; veeteelt op Java) waren gedurende enkele maanden voor veldwerk en archiefonderzoek in Indonesië en werkten ook verder aan hun monografieën.

In het verslagjaar werd tevens van 20 to 22 juni in Leiden de tweede EDEN-workshop gehouden, met als titel 'Sustainability and Depletion in Island Southeast Asia; Forests and Fisheries, Past and Present'. De resultaten van de zeer geslaagde workshop zijn inmiddels ter publicatie aangeboden aan KITLV Press.

In het kader van het EDEN-project werden er diverse lezingen gehouden en kwamen er verschillende publicaties tot stand. De publicatie van de 'Indonesian Environmental History Newsletter' (dit jaar één nummer) werd voortgezet, wat ook gold voor de reeks lezingen in het kader van het EDEN-project.

Boomgaard gaf verder colleges aan de Universiteit van Amsterdam (UvA), begeleidde een aantal proefschriften, waaronder twee van het EDEN-team, en opponeerde bij een aantal andere dissertaties. Hij was ook betrokken bij het project 'Coping with crisis: comparative, local and historical dimensions' dat onder leiding staat van prof.dr. B.N.F. White (Institute of Social Studies, Den Haag), in het kader van het Programma Wetenschappelijke Samenwerking Nederland-Indonesië, waarvan de financiering bij de KNAW berust. In het kader van dat project organiseerde hij een workshop in Den Haag voor de deelnemers aan het onder zijn leiding staande deelproject 'Crises in Indonesian History, 1929-2002'. Verder was hij als redacteur bezig met het boek dat het resultaat moet worden van de KITLV-jubileumworkshop, getiteld 'Water as a life giving and a deadly force; Water and the state, past and present', gehouden in juni 2001. Na een herschrijfronde zullen de papers van deze workshop voor publicatie worden aangeboden aan KITLV Press. Samen met Henley was Boomgaard bezig met de redactie van de papers van het panel over de geschiedenis van landbouw en veeteelt in Zuidoost-Azië, onderdeel van de EUROSEAS-conferentie te Londen in 2001, die als KITLV-Verhandeling zullen verschijnen. Verder was Boomgaard als begeleider van enige Aziatische studenten betrokken bij het TANAP (Towards a New Age of Partnership)-project. Tenslotte participeerde hij in een onderzoeksaanvraag bij NWO die aan het einde van het verslagjaar werd toegewezen. Het betrof een aanvraag voor financiering van onderzoek betreffende 'colonial technology'. Een onderdeel hiervan heeft betrekking op technologische veranderingen in Indonesië tussen 1870 en 1970 (dus inclusief een deel van de postkoloniale periode).

Dr. G.P.A. Termorshuizen, als gastonderzoeker aan de afdeling verbonden, werkte verder aan zijn persgeschiedenis van Nederlands-Indië. In het kader hiervan publiceerde hij diverse artikelen en hield hij verschillende lezingen.

Gedurende het afgelopen jaar is door dr. G.I.J. Steijlen gewerkt aan de verdere invulling van de nieuwe functie van 'Indonesia Watcher'. Dat gebeurde op twee manieren. Ten eerste door intensief de actuele ontwikkelingen in Indonesië te volgen en hierover te publiceren. Een andere manier om vorm te geven aan de functie van Indonesia Watcher, was door het geven van lezingen. In dit kader werden structurele samenwerkingsrelaties aangegaan met de Katholieke Hogeschool Mechelen en met het Indisch Huis waar tweemaandelijks een KITLV-Indisch Huis-lezing wordt georganiseerd. Aan het einde van het jaar werd voor de 'Bijdragen' een artikel geschreven over de gang van zaken rond de verkiezing van de gouverneur van Jakarta. In de laatste maanden van het verslagjaar is begonnen met het wederzijds afstemmen van de werkzaamheden van de Indonesia Watcher en het onderzoeksprogramma Modern Indonesië.

Per 1 mei is de aanstelling van Steijlen uitgebreid met 0.35 fte tot fulltime. Deze uitbreiding is het gevolg van samenwerking met het Moluks Historisch Museum dat een grootschalig historisch onderzoek naar de geschiedenis van Molukkers in Nederland coördineert. Dit onderzoek wordt gefinancierd door de Nederlandse overheid. Het onderzoek bestaat, naast een hoofdstudie, uit een zestal deelstudies. Steijlen is via het KITLV 'ingehuurd' om het oral-history-gedeelte van het hoofdonderzoek en de deelstudies te coördineren. Tevens zal hij een deelstudie uitvoeren en optreden als medeauteur van de hoofdstudie. Als secretaris en voormalig coördinator van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië werd Steijlen in het verslagjaar meerdere malen gevraagd om adviezen, ondersteuning en om lezingen te geven. In april verbleef Steijlen in Yogyakarta om als docent op te treden bij een oral-history-training die was georganiseerd door een nieuw project van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis.

Gedurende het verslagjaar zijn de laatste werkzaamheden in het kader van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië verricht. Dit betrof de publicatie van een Engelstalige bundel met korte samenvattingen van de interviews, en een laatste verslaglegging van haar werkzaamheden. Per 15 november is de Stichting in liquidatie. De vereffening van de stichting wordt uitgevoerd door Steijlen, in samenwerking met mw. prof.dr. Heather Sutherland, dr. Thomas Lindblad en mw. dr. Elly Touwen-Bouwsma. Vóór het opheffingsbesluit door het stichtingsbestuur is een Samenwerkingsverband Mondelinge Geschiedenis Indonesië opgezet met als doel het netwerk dat de stichting had opgebouwd in stand te houden en uitwisseling van ervaringen blijvend mogelijk te maken. Aan het samenwerkingsverband nemen deel het KITLV, het IISG, het Moluks Historisch Museum, het NIOD en het Instituut Militaire Geschiedenis. De coördinatie van het samenwerkingsverband wordt door het KITLV verzorgd.

Prof.dr. C. van Dijk zette zijn onderzoek 'The merger of civilizations: the encounter of European, Islamic, Chinese, and indigenous culture in insular Southeast Asia' voort. De nadruk ligt op de wederzijdse beïnvloeding in kleding en gedrag. Hij startte een onderzoek 'Islamic Southeast Asia before and after 11 September'. De bedoeling van dit laatste onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de gevolgen voor de binnenlandse politieke en sociale verhoudingen en voor de internationale relaties zowel binnen de regio als met de Verenigde Staten van Amerika van de 'strijd tegen het terrorisme' en van de signaleringen van de aanwezigheid van 'internationale islamitische terroristische' organisaties in Zuidoost-Azië.

Dr. F. Colombijn trad in september voor vier jaar in dienst. Hij voert het onderzoek 'De strijd om de stad' uit, waarin de stedelijke veranderingen in Indonesië tussen 1930 en 1960 worden geanalyseerd. Het onderzoek maakt deel uit van het door het NIOD gecoördineerde project 'Van Indië tot Indonesië; De herschikking van de Indonesische samenleving'. Dit project beoogt de geschiedenis van de Indische gemeenschap in een breder historisch kader te plaatsen. Het onderzoek van Colombijn resulteert in een monografie, die in september 2006 gereed moet zijn.

Prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt is per 1 november aangesteld en begonnen als coördinator van het KITLV onderzoeksprogramma 'Renegotiating boundaries: Agency, access and identity in post-Suharto Indonesia'. Dit is een nieuw onderzoeksprogramma (2002-2006) van het KITLV dat door de KNAW wordt gefinancierd (€235.000 per jaar). Het programma volgt actuele

ontwikkelingen in Indonesië en richt zich op drie thema's: 1. de lokale ervaring van decentralisatie en regionale autonomie (uit te voeren in 2003-2004); 2. de relevantie van nationale identiteit: historiografie en alternatieve historiografieën (uit te voeren in 2005); 3. de staat van de staat: strategische netwerken die de natiestaat bijeenhouden (uit te voeren in 2006). Het eerste onderdeel van het programma is in 2002 van start gegaan. Per 1 november is dr. G. van Klinken voor een periode van twee jaar aangetrokken om een vergelijkende studie te schrijven over lokaal geweld en de rol van regionale elites in Indonesië. Voorts is de sollicitatieprocedure voor fellowships van 6 tot 8 maanden voor het eerste onderdeel vrijwel afgerond.

Centrumfunctie

In het kader van de Centrumfunctie van het Instituut was Boomgaard betrokken bij verschillende nationale en internationale samenwerkingsverbanden.

Op internationaal gebied ging het om het verder uitbouwen van de in 1992 opgerichte European Association for South-East Asian Studies (EUROSEAS), waarvan het secretariaat bij het KITLV is ondergebracht, met Boomgaard als secretaris. Osseweijer, in deeltijddienst van EUROSEAS sinds april, assisteerde Boomgaard bij de voorbereiding van de bestuursvergaderingen, het werven van leden en de correspondentie van EUROSEAS. Het accent van hun werkzaamheden zal de komende jaren liggen op het voorbereiden van de conferentie in Parijs in 2004.

C. van Dijk, J.J.M. Leemburg-den Hollander en M.A. Gravekamp continueerden hun werkzaamheden voor de 'European Newsletter of South-East Asian Studies' (ENSEAS), een coproductie van KITLV en EUROSEAS.

Redactie/Uitgeverij

Bij de KITLV Uitgeverij verschenen 20 titels. Hieronder was een aantal dat naar aard en onderwerp bijzondere vermelding behoeft.

Op 26 februari presenteerde Kees Groeneboer zijn omvangrijke bronnenpublicatie (bijna duizend bladzijden) van Herman Neubronner van der Tuuks brieven uit de jaren 1847-1883, Een vorst onder de taalgeleerden. C. Fasseur gaf hierbij zijn visie op het werk van deze briljante taalgeleerde en begaafde, tegendraadse polemist.

Als bijdrage aan de herdenking van vierhonderd jaar VOC verscheen de omvangrijke bundel De Verenigde Oost-Indische Compagnie tussen oorlog en diplomatie, onder redactie van Gerrit Knaap en Ger Teitler, waarin een keur van deskundigen zijn visie gaf op de tweeslachtige, in de titel aangeduide, positie van de VOC. Op het grote congres, waarin de wetenschappelijke herdenking zijn hoogtepunt vond, werd de bundel aangeboden aan ir. E.L.P. Hessing, voorzitter van de Stichting Viering 400 jaar VOC.

Op 28 oktober werd Bob Herings langverwachte biografie van Soekarno over zijn levensjaren 1901-1945 (Soekarno, Founding father of Indonesia) in een volle KITLV-bibliotheek ten doop gehouden. Diverse sprekers voerden hierbij het woord, met ondersteuning van muziek en teksten vol historische lading. Het unieke overzichtswerk Atlas of the languages of Suriname (redactie Eithne Carlin en Jacques Arends) werd met een 'Caraïbische' presentatie uitgebracht. Clearing a space; Postcolonial readings of modern Indonesian literature, geredigeerd door Keith Foulcher en Tony Day, verscheen op 6 december met enig gedruis als programmapunt op een IIAS-congres over Aziatische en Afrikaanse literatuur.

De Engelse vertaling van de hoofdstukken van L. de Jongs geschiedschrijving over de Tweede Wereldoorlog over het lot van de Nederlandse inwoners van Indië tijdens de Japanse bezetting werd op 17 december in het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie overhandigd aan de auteur. Het boek, *The collapse of a colonial society*, is het resultaat van een vruchtbare samenwerking tussen twee KNAW-instituten. In dezelfde sfeer valt ook de coproductie met de Afdeling Edita van de KNAW van *The maritime frontier of Burma*.

Het elfde 'Boekenweekboekje' werd ditmaal gevuld door Henk Maiers vertaling van twee korte Chinees-Maleise romans van Monsier d'Amour: Maar geluk duurt nooit lang; Maleise verhalen vol bitterheid. Co-publicaties met de Australische uitgevers Allen & Unwin en Crawford House dienden tot verbreding van het aanbod van de Uitgeverij. Een baanbrekende bundel over de 'Roots of violence' in Indonesië, alsook een monografie van Jan Breman en Gunawan Wiradi over de meest recente sociaal-economische ontwikkelingen op dorpsniveau belichtten de Indonesische actualiteit.

In de Inleiding van dit jaarverslag is reeds ingegaan op het rapport 'KITLV Press: versterking en vernieuwing', dat de nodige personele armslag aan de Uitgeverij verschaft om bij haar sterk gegroeide omvang en productie haar taken adequaat te vervullen. Mede als uitvloeisel hiervan zijn besprekingen gevoerd met het tijdschrift 'Indische Letteren', het Indisch Huis, Tong-Tong en Moesson over samenwerking bij het uitbrengen van een reeks Nederlandstalige publicaties op het breed gedefinieerde terrein van de Indische cultuur, waaronder zowel de Oost-Indische als de West-Indische varianten daarvan worden begrepen. In december zijn de besprekingen hierover tot ieders tevredenheid afgerond. In de Boekerij 'Oost en West' zal in januari 2003 de eerste titel verschijnen.

De promotie en distributie van de KITLV-uitgaven verliepen bevredigend. De per 1 januari 2002 aangegane distributie-overeenkomst met Washington University Press leverde meteen een verdubbeling van de Noord-Amerikaanse omzet op.

De omzet van de boeken handhaafde zich met € 120.500 op het hoge niveau van 2001 (123.500). De oplage van de 'Bijdragen' was 1800 (2001:1900), waarvan 350 exemplaren in Jakarta werden gedrukt ten behoeve van de leden in Indonesië. De 'New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids' verscheen in een oplage van 550 exemplaren (2001:600).

In deeltijd en op tijdelijke basis werd drs. B. Knaap per 1 november aangesteld als redacteur. Met ingang van 1 november kreeg het hoofd van de afdeling, dr. H.A. Poeze, voor het grootste deel van zijn werktijd studieverlof ter voltooiing van zijn geschiedenis van de linkse beweging tijdens de Indonesische Revolutie, met de nadruk op de rol van Tan Malaka hierin. Als zijn vervanger is drs. S. Koolhof aangewezen.

Vertegenwoordiging Indonesië

De Vertegenwoordiging van het KITLV in Indonesië (VI) behartigt, waar nodig, niet slechts de belangen van dit Instituut, maar ook die van KNAW en WOTRO in Indonesië, Maleisië en Singapore.

Acquisitie in Indonesië, Singapore en Maleisië van monografieën, dagbladen en periodieken werd verzorgd voor de bibliotheken van het KITLV en het Van Vollenhoven Instituut. Voor de bibliotheek van de Universiteit Leiden was de VI met de acquisitie in Indonesië belast. Voor KITLV werden in Indonesia 4.898 (2001:4.160) banden (incl. 489 deel- en seriële titels; 2001:524) verworven: 806 (2001:455) banden op microfiche, de overige in originele. De VI ontving 302 (2001:203) publicaties ten geschenke, in ruil voor Instituutsuitgaven. In het kader van een ruilovereenkomst tussen KITLV en Nationale Bibliotheek van Malaysia werden 92 (2001:233) banden ontvangen.

Het aantal periodieken dat in het verslagjaar min of meer geregeld verscheen bedroeg 435 (2001:495), waarvan 337 (2001:334) in hardcopy naar Leiden werden verzonden, 71 (2001:82) in microvorm, en 27 (2001:42) dag- en weekbladen zowel in hardcopy als in microvorm. Van het totale aantal werden 99 (2001:161) periodieken voor de eerste maal ingeschreven. Door medewerkers van de VI werden in het verslagjaar 12 bladen geïndexeerd en gedigitaliseerd voor het samenwerkingsproject van de Australian National University en het KITLV, de Southeast Asian Serials Index (SASI). Dit leverde 4.426 titelbeschrijvingen, inclusief trefwoorden op. Voorts werden de artikelen/berichten met betrekking tot een zestiental onderwerpen geïndexeerd in 22 dagbladen tot een aantal van 75.020 beschrijvingen. Het totaal aantal beschrijvingen in het programma Inmagic bedraagt sinds de start in 2000 thans 152.406 records.

De VI verzorgde de relatie van het Instituut met diens leden in Indonesië: ledenadministratie, verkoop edita, verzorging en verspreiding van de plaatselijke nadruk van de 'Bijdragen', de 'European Newsletter of South-East Asian Studies' en de verspreiding van een aantal exemplaren van 'Excerpta Indonesica' en de 'Newsletter' van EDEN. Eind 2002 bedroeg het aantal Indonesische leden 351 (2001:361).

De uitgave van het boek over Mohammad Hatta, Indonesië's eerste vice-president (1945-1956), geschiedde in het kader van de herdenking van zijn honderdste geboortedag (12 augustus 1902). De presentatie van dit boek vond plaats in de aula van de Nationale Bibliotheek in Jakarta op 28 augustus en werd bijgewoond door ongeveer 250 belangstellenden, onder wie het hoofd van de KITLV Press, Poeze. Hij zette deze presentatie luister bij met een rede over plaats en betekenis van Moh. Hatta in de geschiedenis van Indonesië. In vier steden op Java (Semarang, Bandung, Yogyakarta, Jakarta) en in Balikpapan op Kalimantan werd vervolgens een tentoonstelling van een selectie uit de honderd gepubliceerde foto's van Mohammad Hatta georganiseerd. In Semarang en Yogyakarta werden hierbij een onderzoekje (Semarang) naar de bekendheid van de eerste vice-president en een opstelwedstrijd (Yogyakarta) onder de hoogsteklassers van de middelbare scholen gehouden, de eerste afgesloten met een discussiemiddag met deze leerlingen en hun geschiedenisleraren en de tweede met een forumdiscussie tussen de winnaars en de overige deelnemers aan deze opstelwedstrijd. Aan deze discussie nam ook prof.dr. Sartono Kartodirdjo deel, het oudste erelid van het KITLV in Indonesië.

Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië

Bestuur, commissie van aanbeveling en personeel

In het bestuur van de Stichting, waarvoor het Instituut als penvoerder optreedt, hadden per 1 januari 2002 zitting: mw. prof.dr. H.A. Sutherland (voorzitter), dr. G.J. Knaap (secretaris), dr. J.Th. Lindblad (penningmeester), mw. dr. C. Touwen-Bouwsma (dagelijks bestuurslid), mw. dr. E.B. Locher-Scholten, mw. prof.dr. P.M.H. Groen, dr. P. Post, drs. L.E.G. Schwidder, prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt, dr. J.A. de Moor, prof.dr. C. van Dijk en dr. R. Raben. Per 1 februari trad dr. G.I.J. Steijlen toe tot het bestuur, waarbij hij tevens de functie van secretaris van Knaap overnam.

De Commissie van Aanbeveling bestond uit generaal b.d. G.L.J. Huyser, drs. W.J. Deetman, prof.dr. P.W. Klein, prof.dr. J.W. Schoorl en mw. drs. M. Djajadiningrat-Nieuwenhuis.

Per 1 januari 2002 waren bij de Stichting geen personeelsleden meer in dienst.

Per 15 november besloot het Algemeen Bestuur de Stichting op te heffen en wees de dagelijks-bestuursleden Sutherland, Lindblad, Touwen-Bouwsma en Steijlen aan als vereffenaars.

Activiteiten

In 2002 publiceerde de SMGI de inleidingen van de studiedag 'Stemmen uit Indië' gehouden op 12 mei 2001 met een gelijknamige titel en verscheen een artikel van de hand van de voormalige coördinator in een afsluitende bundel van het Historical Research Program Japan and the Netherlands (Historical Research Program on the Relation between Japan and the Netherlands in Retrospect).

Op 11 maart, 13 en 17 juni en 18 oktober verzorgde Steijlen nog presentaties over de SMGI-collectie en oral history. In het Indisch Huis te Den Haag werden op 10 februari en 14 april twee workshops herhaald die ook in 2001 op de studiedag 'Stemmen uit Indië' waren gehouden. Het betrof respectievelijk de workshop 'Opbouw, bloei en vertrek; Bedrijfsleven in Nieuw-Guinea, 1950-1962' door drs. Carin van Empel en drs. Florian Linck en de workshop 'Over etnische grenzen; Contacten tussen bevolkingsgroepen' door drs. Hilga Prins en drs. Fransje Brinkgreve.

De belangrijkste activiteit van de SMGI in 2002 was de publicatie van het boek Memories of 'The East' bij KITLV Press. In dit boek zijn van alle interviews korte abstracts opgenomen die een eerste idee geven van de inhoud van de interviews. De abstracts zijn door Rosemary Robson-McKillop en S.O. Robson vertaald in het Engels om een breder wetenschappelijk publiek te bereiken. De vertaling en publicatie van Memories of 'The East' is mogelijk gemaakt dankzij financiering door het Historical Research Program Japan and the Netherlands.

Om de ervaring die tijdens het werk van de SMGI is opgedaan niet verloren te laten gaan en voort te bouwen aan contacten in het veld van de oral history, is in november 2002 een Samenwerkings Verband Mondelinge Geschiedenis Indonesië opgezet. In dit samenwerkingsverband participeren het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, het Instituut Militaire Geschiedenis, het Moluks Historisch Museum en het KITLV. Het KITLV voert het secretariaat van het samenwerkingsverband.

Stichting Professor Teeuw Fonds

De Stichting Professor Teeuw Fonds is in 1991 opgericht ter gelegenheid van het afscheid van Professor Teeuw van het toenmalige Programma Indonesische Studiën, dat van 1975 tot 1992 een belangrijke rol heeft gespeeld in de samenwerking tussen Indonesische en Nederlandse onderzoekers op het gebied van de zogenoemde Indonesische studiën. Met de oprichting van de Stichting en het gelijknamige fonds beogen de initiatiefnemers en allen die de Stichting ondersteunen, enerzijds Professor Teeuw te eren voor het vele werk dat hij zelf heeft verricht door middel van onderzoek, publicaties en onderwijs en de mogelijkheden die hij hiertoe heeft geopend in Nederland, Indonesië en daarbuiten. Anderzijds wordt op deze wijze zijn werk voortgezet. Eens in de twee jaar wordt er een prijs bestaande uit een bronzen penning en een geldbedrag van €7.000 uitgereikt aan beurtelings een Indonesiër of Nederlander, die zich op bijzondere wijze heeft ingezet voor de versteviging van de culturele relatie tussen Nederland en Indonesië. In het verleden is de prijs uitgereikt aan Goenawan Mohamad, Harry A. Poeze, Y.B. Mangunwijaya, Ellen Derksen en Mulyawan Karim.

In 2002 is de prijs gegaan naar F.X. Suhardi Djojoprasetyo. Hij is sinds 1975 actief als leraar Javaanse dans en gamelan in Nederland. Daarbij heeft hij honderden Nederlanders ingewijd in de uitvoeringspraktijk van deze Indonesische kunstvormen, en via optredens van zijn dans- en muziekgroepen nog veel grotere aantallen mensen – toeschouwers en toehoorders – bereikt. Het juryrapport van de Professor Teeuw Prijs 2002 meldde voorts: 'Beoefening en bestudering van uitvoerende kunsten van Indonesië leveren een belangrijke bijdrage aan de kennis van en het begrip voor Indonesische culturen in Nederland. Gedurende de afgelopen kwart eeuw is F.X. Suhardi Djojoprasetyo voor talloze Nederlanders het gezicht geweest van de Javaanse dans en muziek. Zijn inspanningen en zijn enthousiasme verdienen de erkenning die de Professor

Teeuwprijs belichaamt.' Op 7 oktober 2002 vond de uitreiking van de prijs, bestaande uit een penning en een bedrag ter grootte van €7.000, plaats in het Groot-Auditorium van de Universiteit Leiden. Hierbij waren enkele honderden aanwezig. De plechtigheid werd opgeluisterd door gamelanmuziek en dans door de heer Suhardi zelf. Na de uitreiking volgde een druk bezochte receptie.

Commissies/committees

De in 2001 ingestelde Wetenschapscommissie bestaat uit: prof.dr. V.J.H. Houben (voorzitter), prof.dr. G.A. de Bruijne, mw. prof.dr. F. Gouda, dr. P.J.M. Nas en prof.dr. H. Steinhauer.

Adviseur voor de verzameling Oosterse handschriften en archivalia van de afdeling Historische Documentatie was dr. W. van der Molen.

De Commissie van Redactie bestond uit de leden: prof.dr. H.M.J. Maier, prof.dr. G.J. Oostindie, dr. G.A. Persoon, dr. H.A. Poeze en prof.dr. H. Steinhauer.

Redacteuren van de 'Bijdragen' waren prof.dr. B. Arps en dr. D.E.F. Henley.

Redacteur Caribbean Series was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

Redacteur van de 'New West Indian Guide' was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

Onderdeelscommissie

De samenstelling van de Onderdeelscommissie van het KITLV in 2002 was als volgt: drs. S.E. Aalten (secretaris), mw. dr. M. Osseweijer (voorzitter) en S.A. Razak bin Shaik.

Beschermheer, ereleden en bestuur/Patron, honorary members and board

Beschermheer/Patron

Beschermheer van de Vereniging Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde was, tot zijn overlijden, Z.K.H. Prins Claus der Nederlanden..

Ereleden/Honorary members

De vereniging heeft negen ereleden: prof.dr. Taufik Abdullah, prof.dr. H.J.M. Claessen, mw. dr. S.W. de Groot-Rosbergen, prof.dr. H. Hoetink, prof.dr. Sartono Kartodirdjo, prof.dr. J.W. Schoorl, mw. prof.dr. H.A. Sutherland, prof.dr. A. Teeuw en prof.dr. E.M. Uhlenbeck.

Bestuur/Board

Aan de beurt van aftreden waren de bestuursleden: dr. G.A. Persoon, prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt en prof.dr. A.A. van Stipriaan Luïscius. Mw. drs. S.A.M. Kuypers trad om persoonlijke redenen tussentijds af als bestuurslid. Zij werden opgevolgd door mw. drs. E. Derksen, dr. P.J.M. Nas en mw. prof.dr. L.E. Visser. In het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld: prof.dr. R. Schefold (voorzitter), prof.dr. W.G. Wolters (vice-voorzitter), mr. J.W. Kroon (penningmeester), prof.dr. M. Baud, mw. drs. E. Derksen, prof.dr. F.A.M. Hüsken, mw. dr. E.B. Locher-Scholten, dr. P.J.M. Nas, dr. R. Raben, mw. dr. M.O. Scalliet, mw. dr. K. Slaats-Portier, mw. prof.dr. L.E. Visser, prof.dr. B.N.F. White. Secretaris was drs. S. Koolhof.

Publicaties en voordrachten personeel/Publications and lectures by personnel

Medewerkers van het KITLV publiceerden 4 boeken/books, 7 'edited volumes', 44 wetenschappelijke artikelen/research articles, 25 overige artikelen/miscellaneous articles, 18 recensies/reviews en 6 bibliografische uitgaven/bibliographies. Zij leverden 81 papers en voordrachten/papers and lectures.

Boeken/Books

C. van Dijk, *A country in despair; Indonesia between 1997 and 2000*. Second printing. Leiden: KITLV Press, viii + 621 pp.

D.E.F. Henley, *Jealousy and justice; The indigenous roots of colonial rule in northern Sulawesi*. Amsterdam: VU Uitgeverij, 106 pp. [Comparative Asian Studies 22.]

H.G.C. Schulte Nordholt, *Kriminalitas, modernitas dan identitas dalam sejarah Indonesia*. Yogyakarta: Pustaka Pelajar, xv + 273 pp. [Vertaling van Engelstalige artikelen.]

R.G. Tol (met Gijs Koster), *Syair raja tedung dengan raja katak; The poem of the cobra-king and the frog-king; A facsimile edition with transcription, translation and interpretation of manuscript KI.161 in the Library of the University of Leiden*. Leiden: Legatum Warnerianum in Leiden University Library in co-operation with Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies (INIS), 80 pp. in two vols. [Manuscripta Indonesica 7.]

Edited volumes

F. Colombijn, *On the road; The social impact of new roads in Southeast Asia*. Leiden: KITLV Press, [266] pp. [Special issue *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 158-4:595-860.] – (met Aygen Erdentug), *Urban ethnic encounters; The spatial consequences*. London/New York: Routledge, xv + 256 pp.

– (met J. Thomas Lindblad), *Roots of violence in Indonesia; Contemporary violence in historical perspective*. Leiden: KITLV Press, viii + 348 pp. [Verhandelingen 194.]

G.J. Knaap (met Ger Teitler), *De Verenigde Oost-Indische Compagnie tussen oorlog en diplomatie*. Leiden: KITLV Uitgeverij, xiv + 424 pp. [Verhandelingen 197.]

H.G.C. Schulte Nordholt (met Irwan Abdullah), *Indonesia in search of transition*. Yogyakarta: Pustaka Pelajar, vi + 217 pp.

G.I.J. Steijlen, *Memories of 'The East'; Abstracts of the Dutch interviews about the Netherlands East Indies, Indonesia and New Guinea (1930-1962) in the Oral History Project Collection*. Leiden: KITLV Press, viii + 636 pp.

– *Begintijd; Teksten van Tamme Wittermans over de Molukse gemeenschap direct na de aankomst*. Utrecht: Moluks Historisch Museum/Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers, 80 pp.

Wetenschappelijke artikelen/Research articles

P. Boomgaard (met Ben White en Milan Titus), 'The experience of crisis in Indonesia; Comparative, local and historical dimensions', in: Henk Schulte Nordholt and Irwan Abdullah (eds), *Indonesia in search of transition*, pp. 149-176. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.

– 'Jagung dan tembakau di dataran tinggi Indonesia, 1600-1940', in: Tania Murray Li (ed.), *Proses transformasi daerah pedalaman di Indonesia*, pp. 75-124. Jakarta: Obor.

– 'From subsistence crises to business cycle depressions, Indonesia 1800-1940', *Itinerario* 26-3/4:35-49.

F. Colombijn, 'Introduction; On the road', in: Freek Colombijn (ed.), *On the road; The social impact of new roads in Southeast Asia*, pp. 595-617. Leiden: KITLV Press. [Special issue *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 158-4.]

– 'A wild west frontier on Sumatra's east coast; The Pekanbaru-Dumai road', in: Freek Colombijn (ed.), *On the road; The social impact of new roads in Southeast Asia*, pp. 743-768. Leiden: KITLV Press. [Special issue *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 158-4.]

– 'Explaining the violent solution in Indonesia', *The Brown Journal of World Affairs* 9-1:49-56.

- ‘Perkembangan jaringan transportasi di Sumatera Barat dari masa pra kolonial sampai sekarang’, in: J. Thomas Lindblad (ed.), *Fondasi historis ekonomi Indonesia*, pp. 464-482. Yogyakarta: Pusat Studi Sosial Asia Tenggara UGM/Pustaka Pelajar.
- ‘The ecology of Sumatran towns in the nineteenth century’, in: Peter J.M. Nas (ed.), *The Indonesian town revisited*, pp. 283-295. Münster: LIT, Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- (met Aygen Erdentug), ‘Introduction; Urban space and ethnicity’, in: Aygen Erdentug and Freek Colombijn (eds), *Urban ethnic encounters; The spatial consequences*, pp. 1-23. London/New York: Routledge.
- (met Aygen Erdentug), ‘Conclusion’, in: Aygen Erdentug and Freek Colombijn (eds), *Urban ethnic encounters; The spatial consequences*, pp. 226-245. London/New York: Routledge.
- (met J. Thomas Lindblad) ‘Introduction’, in: Freek Colombijn and J. Thomas Lindblad (eds), *Roots of violence in Indonesia; Contemporary violence in historical perspective*, pp. 1-31. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 194.]
- ‘Maling, maling! Lynching in Indonesia’, in: Freek Colombijn and J. Thomas Lindblad (eds), *Roots of violence in Indonesia; Contemporary violence in historical perspective*, pp. 299-329. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 194.]
- ‘Hoe de Nederlanders op Sumatra aan de weg timmerden; De ontwikkeling van het wegennet op Midden-Sumatra, 1600-1870’, in: J. Thomas Lindblad en Willem van der Molen (red.), *Macht en majesteit; Opstellen voor Cees Fasseur bij zijn afscheid als hoogleraar in de geschiedenis van Indonesië aan de Universiteit Leiden*, pp. 83-101. Leiden: Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië, Universiteit Leiden. [Semaian 22.]
- C. van Dijk** ‘De echo van de Boerenoorlog in Nederlands-Indië’, in: J. Thomas Lindblad en Willem van der Molen (red.), *Macht en majesteit; Opstellen voor Cees Fasseur bij zijn afscheid als hoogleraar in de geschiedenis van Indonesië aan de Universiteit Leiden*, pp. 65-82. Leiden: Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië. [Semaian 22].
- ‘The Indonesian archipelago from 1913 to 2013; Celebrations and dress codes between international, local, and Islamic culture’, in: Johan Meuleman (ed.), *Islam in the era of globalization; Muslim attitudes towards modernity and identity*, pp. 51-69. London: RoutledgeCurzon.
- ‘The realms of order and disorder in Indonesian life’, in: Frans Hüsken and Huub de Jonge (eds), *Violence and vengeance: Discontent and conflict in New Order Indonesia*, pp. 71-94. Saarbrücken: Verlag für Entwicklungspolitik. [Nijmegen Studies in Development and Cultural Change 37.]
- ‘The good, the bad and the ugly; Explaining the unexplainable: amuk massa in Indonesia’, in: Freek Colombijn and J. Thomas Lindblad (eds), *Roots of violence in Indonesia; Contemporary violence in historical perspective*, pp. 277-297. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 194.]
- ‘Colonial fears, 1890-1918; Pan-Islamism and the Germano-Indian plot’, in: Huub de Jonge and Nico Kaptein (eds), *Transcending borders; Arabs, politics, trade and Islam in Southeast Asia*, pp. 53-89. Leiden: KITLV Press. [Proceedings 5.]
- ‘Gathering and describing; Western interest in Eastern nature and culture’, in: Reimar Schefold and Han F. Vermeulen (eds), *Treasure hunting? Collectors and collections of Indonesian artefacts*, pp. 23-46. Leiden: Research School of Asian, African, and Amerindian Studies CNWS. [Mededelingen van het Rijksmuseum voor Volkenkunde 30.]
- D.E.F. Henley**, ‘Population and environment in South-East Asia; A historical view with particular reference to Sulawesi (Indonesia)’, in: B. de Vries and J. Goudsblom (eds), *Mappae mundi; Humans and their habitats in a long-term socio-ecological perspective; Myths, maps and models*, pp. 336-344. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- ‘Population, economy and environment in island Southeast Asia; An historical view with special reference to northern Sulawesi’, *Singapore Journal of Tropical Geography* 23:167-206.
- G. van Klinken**, ‘Indonesia’s new ethnic elites’, in: Henk Schulte Nordholt and Irwan Abdullah (eds), *Indonesia in search of transition*, pp. 67-105. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.
- (met David Bourchier), ‘The key suspects’, in: Hamish McDonald, Desmond Ball, James Dunn, Gerry van Klinken, David Bourchier, Douglas Kammen, Richard Tanter, *Masters of terror; Indonesia’s military & violence in East Timor in 1999*, pp. 113-223. Canberra: Strategic and

- Defence Studies Centre, Research School of Pacific and Asian Studies, Australian National University. [Canberra Papers on Strategy and Defence 145.]
- ‘Beyond the crisis; Religion and politics in post-Suharto Indonesia’, *Interface* 4-1:33-54. [Special issue: Norma Sullivan and Anton Lucas (eds), Religion and conflict in Indonesia.]
  - ‘The battle for history after Suharto’, *Critical Asian Studies* 33-3:323-350.
  - ‘The Maluku wars; Bringing society back in’, *Indonesia* 71:1-26.
- G.J. Knaap** (met Ger Teitler), ‘Inleiding; De Verenigde Oost-Indische Compagnie tussen oorlog en diplomatie’, in: Gerrit Knaap en Ger Teitler (red.), *De Verenigde Oost-Indische Compagnie tussen oorlog en diplomatie*, pp. 1-7. Leiden: KITLV Uitgeverij. [Verhandelingen 197.]
- ‘Kora-kora en kruitdamp; De Verenigde Oost-Indische Compagnie in oorlog en vrede in Ambon’, in: Gerrit Knaap en Ger Teitler (red.), *De Verenigde Oost-Indische Compagnie tussen oorlog en diplomatie*, pp. 257-282. Leiden: KITLV Uitgeverij. [Verhandelingen 197.]
- G.J. Oostindie**, ‘Een antwoord op de Curaçaose exodus?’, *Justitiële Verkenningen* 28:9-20.
- (met Liane van der Linden en Remco Raben) ‘De Koloniale Opstelling’, *De Gids* 165:415-445.
  - ‘Un país a la deriva; Crisis y transición en Cuba’, in: Kees Koonings en Dirk Kruijt (eds), *Las sociedades del miedo; El legado de la guerra civil, la violencia y el terror en América Latina*, pp. 275-295. Salamanca: Ediciones Universidad.
- M. Osseweijer** (met Gerard A. Persoon), ‘Insularity as a cultural variable?; The island societies off the west coast of Sumatra’, *Indonesia and the Malay World* 30-88:225-237.
- (met Gerard A. Persoon), ‘Small islands and small island societies in theory and practice; Two Indonesian cases compared (Aru and Siberut)’, in: Hsin-Huang Michael Hsiao, Chao-Han Liu and Huei-Min Tsai (eds), *Sustainable development for island societies; Taiwan and the world*, pp. 111-135. Taipei: Asia-Pacific Research Program, Academia Sinica, Chung-Li, Taiwan: SARCS Secretariat, National Central University.
- H.A. Poeze**, ‘Patjar Merah, de Indonesische Rode Pimpernel; Misleiding van de Politieke Inlichtingen Dienst in de jaren dertig’, *Indische Letteren* 17:50-57.
- H.G.C. Schulte Nordholt**, ‘A genealogy of violence’, in: Freek Colombijn and J. Thomas Lindblad (eds), *Roots of violence in Indonesia; Contemporary violence in historical perspective*, pp. 33-61. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 194.]
- ‘Introduction’, in: Henk Schulte Nordholt and Irwan Abdullah (eds), *Indonesia in search of transition*, pp. 1-13. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.
  - ‘Genealogi kekerasan’, *Jurnal Demokrasi & HAM* 2-1:80-109.
- G.I.J. Steijlen**, ‘To talk them out, is to talk them out, is to shoot them out, is to...; A critical analysis of the “Dutch approach” to Moluccan terrorists’, *The Netherlands Journal of Social Sciences* 37-1:38-51.
- ‘Sutiyoso’s re-election as Governor of Jakarta’, *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 158-3:513-527.
- G.P.A. Termorshuizen**, ‘Een monument voor mr. Pieter Brooshoof’, *Indische Letteren* 17:35-40.
- “‘Indië is ook in het litterarische eene melkkoe’”; *Indisch-Nederlandse letterkunde van de negentiende eeuw*, in: Theo D’haen (red.), *Europa buitengaats; Koloniale en postkoloniale literaturen in Europese talen, deel 1*, pp. 98-132. Amsterdam: Bert Bakker.
  - ‘Japanese camp texts as a source of knowledge’, in: Chris van der Merwe and Rolf Wolfswinkel (eds), *Telling wounds; Narrative, trauma & memory; Working through the SA armed conflicts of the 20th century; Proceedings of the conference held at the University of Cape Town, 3-5 July 2002*, pp. 73-79. Stellenbosch: Van Schaik.
  - ‘In memoriam Rob Nieuwenhuys 30 juni 1908 – 7 november 1999’, *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 158-2:147-167.
  - (met Gábor Pusztai), ‘Ernö Zboray: een Hongaar op Java’, *Indische Letteren* 17:147-166.

Overige artikelen/Miscellaneous articles

- T. van den Berge**, ‘Van Mook, federalisme en de Pasundan’, *Moesson* 47-8:303.
- F. Colombijn**, ‘Directors of urban change: mega-urbanization in Asia’, *IIAS newsletter* no. 29:57.
- ‘The war against terrorism in Indonesia; Amien Rais on US foreign policy and Indonesia’s domestic problems’, *IIAS Newsletter* no. 28:1, 3-4.

- ‘De toekomst van Oost-Timor’, *Moesson* 47-2:42-43.
- ‘Het wilde westen in Oost-Sumatra; Nieuwe wegen gooien Riau open’, *Archipel; Indonesië en Asia-Pacific Magazine* 4-2:10-13.
- D.E.F. Henley**, ‘Malaria and malaria control in Indonesia; A critical history’, *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 17:5-6.
- R.M.A.L. Hoefte**, ‘Dutch Caribbean’, *Handbook of Latin American Studies* 58, pp. 259-260. Austin, TX: University of Texas Press.
- B. Loeve (met G.J. Knaap), ‘De VOC in de Indische Archipel’, *Archipel; Indonesië en Asia-Pacific Magazine* 4-1:18-21.
- G.J. Oostindie, ‘Slavernijmonument ontbeert brede discussie’, *Contrast; Weekblad over de multiculturele samenleving* 21(27 juni):14-17.
- ‘Zwarte waarheid mag witte niet vervangen’, *NRC Handelsblad*, 29 juni.
- M. Osseweijer**, ‘Socio-economic impacts’, in: Eric Wakker (ed.), *Ships on murky waters; The involvement of Dutch dredging companies in sand mining in Riau, Indonesia*, pp. 47-54. Amsterdam: AIDEnvironment, in cooperation with Kaliptra Sumatra and KITLV Leiden.
- ‘Conference reports; Sustainability and depletion in island Southeast Asia; Forests and fisheries, past and present’, *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 17:7-8.
- H.G.C. Schulte Nordholt**, ‘Buiten het kamp, buiten de geschiedenis’, in: *Stemmen uit Indië; Over de mondelinge geschiedenis van Indië/Indonesië, 1940-1962*, pp. 5-13. Leiden: Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië.
- ‘Bali; Ground Zero in Zuidoost Azië’, *Archipel; Indonesië en Asia-Pacific Magazine* 4-5:8-9.
- G.I.J. Steijlen**, ‘Het archief van het Commissariaat Ambonezenzorg’, *Het Archievenblad* (augustus 2002):18-23.
- ‘Kioku no corecsion wo tsukuru “oranda ni okeru oral history to sono kogo”’ [Creating collections of oral history; Oral history and its effects in Holland], in: *Okayama no kioku [Memory of Okayama]* 4:128-39.
- ‘Luisteren naar geschiedenis, de collectie van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië’, in: *Uitgesproken verleden; Congresbundel GHD Ubbo Emmius 2002*, pp. 64-67. Groningen: GHD Ubbo Emmius.
- ‘Introduction’, in: Fridus Steijlen (ed.), *Memories of ‘The East’; Abstracts of the Dutch interviews about the Netherlands East Indies, Indonesia and New Guinea (1930-1962) in the Oral History Project Collection*, pp. 1-7. Leiden: KITLV Press.
- ‘Strategies of survival outside the camps’, in: *Historical Research Program on the relation between Japan and the Netherlands in retrospect*, pp. 61-64. Amsterdam: Netherlands Institute of War Documentation.
- ‘Introductie en verantwoording’, in: F. Steijlen (red.), *Begintijd; Teksten van Tamme Wittermans over de Molukse gemeenschap direct na de aankomst*, pp. 7-8. Utrecht: Moluks Historisch Museum/ Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers.
- (met Hilga Prins), ‘De SMGI-collectie; Van “Hoe was het? Hoe ging het?” tot “Zo was het! Zo ging het!”’, in: *Stemmen uit Indië; Over de mondelinge geschiedenis van Indië/Indonesië, 1940-1962*, pp. 3-4. Leiden: Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië.
- R.G. Tol**, ‘Pengembaraan La Galigo ke Washington DC; Memperkenalkan Husin bin Ismail’, *Kompas, Lembaran Budaya Bentara*, 5 april.

Recensies/Reviews

- P. Boomgaard** - Patrick Vinton Kirch, *The wet and the dry; Irrigation and agricultural intensification in Polynesia* (Chicago, 1994), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 158-1:98-100.
- Laurence Monnais-Rousselot, *Médecine et colonisation; L’aventure indochinoise 1860-1939* (Paris, 1999), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 158-3:546-547.
- F. Colombijn** - Benedict R. O’G. Anderson (ed.), *Violence and the state in Suharto’s Indonesia* (Ithaca, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 158-2:314-315.

- ‘Station to station’; Michiel van Ballegoijen de Jong, Spoorwegstations op Java (Amsterdam, 1993) en Stations en spoorbruggen op Sumatra 1876-1941 (Amsterdam, 2001), IIAS Newsletter no. 28:30.
- Abidin Kusno, Behind the postcolonial; Architecture, urban space and political cultures in Indonesia (London, 2000), Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 158-1:103-104.
- D.E.F. Henley** - Laura Lee Junker, Raiding, trading, and feasting; The political economy of Philippine chiefdoms (Honolulu, 1999), Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 158-2:327-332.
- R.M.A.L. Hoefte** - Bridget Brereton and Kevin A. Yelvington (eds), The colonial Caribbean in transition; Essays in postemancipation social and cultural history (Kingston, 1999), Hispanic American Historical Review 82-1:156-157.
- Humberto Tan, Het Surinaamse legioen; Surinaamse voetballers in de eredivisie 1954-2000 (Schoorl, 2000) en Diederik Samwel, Blootvoeters en beschuitgras; Het Surinaamse voetbal en de band met Holland (Amsterdam, 2002), Oso; Tijdschrift voor Surinaamse Taalkunde, Letterkunde, Cultuur en Geschiedenis 21-2:377-380.
- G. van Klinken** - ‘The coming crisis in Indonesian area studies’, Journal of Southeast Asian Studies 32-2:263-268. [Reviews of three books on the post-Suharto transition.]
- G.J. Knaap**- Germen Boelens, Chris van Fraassen en Hans Straver, Natuur en samenleving van de Molukken (Utrecht, 2001), Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 158-1:117-119.
- Els M. Jacobs, Koopman in Azië; De handel van de Verenigde Oost-Indische Compagnie tijdens de 18de eeuw (Zutphen, 2000), Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 158-2:339-343.
- S. Koolhof** - Christian Pelras, The Bugis (Oxford, 1996), Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 158-3:570-572.
- G.J. Oostindie**, Ron Eyerman, Cultural trauma; Slavery and the formation of African American identity (Cambridge, 2001), NRC Handelsblad, 22 november.
- Nelleke Noordervliet, Pelican Bay (Amsterdam, 2002), Historisch Nieuwsblad (oktober):50.
- Angelie Sens, ‘Mensaap, heiden, slaaf’; Nederlandse visies op de wereld rond 1800 (Amsterdam, 2001), Rammelt Daalder, Andrea Kieskamp, Dirk J. Tang (red.), Slaven en schepen; Enkele reis, bestemming onbekend (Amsterdam, 2001) en Renske de Jong en Annet Zondervan (red.), De kleine geschiedenis van de slavernij; Sporen in Amsterdam (Amsterdam, 2002), NRC Handelsblad, 8 februari.
- H.G.C. Schulte Nordholt** - Abidin Kusno, Behind the postcolonial; Architecture, urban space and political cultures in Indonesia (London, 2000), International Journal of Comparative Sociology 43:79-80.
- G.I.J. Steijlen** - G. Veenman, Molukse jongeren in Nederland; Integratie met de rem erop (Assen, 2001), Mens & Maatschappij 77:386-7.
- G.P.A. Termorshuizen** - Kester Freriks, Geheim Indië; Het leven van Maria Dermoût, 1888-1962 (Amsterdam, 2000), Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 158-1:125-128.

Bibliografieën/Bibliographies

- M. Conci** (met R.M.A.L. Hoefte, I.M.J. Rolfes en H.J. Teunissen), Caribbean Abstracts no. 12. Leiden: KITLV Press, 182 pp.
- R.M.A.L. Hoefte**, Veertigtal annotaties in Handbook of Latin American Studies 58. Austin, TX: University of Texas Press.
- (met M. Conci, I.M.J. Rolfes en H.J. Teunissen), Caribbean Abstracts no. 12. Leiden: KITLV Press, 182 pp.
- H.C. Kemp**, ‘Lijst van Indische letteren: 2000’, Indische Letteren 17:92-94.
- (met R.G. Tol), ‘Terbitan mutakhir tentang tradisi lisan’, Warta ATL 8:35-43.
- I.M.J. Rolfes**, ‘Recente publicaties’, Oso; Tijdschrift voor Surinaamse Taalkunde, Letterkunde, Cultuur en Geschiedenis 21:190-196, 391-396.
- ‘Nieuwe publicaties’, Wi Rutu; Tijdschrift voor Surinaamse Genealogie 2:43-45, 62-63.
- (met M. Conci, R.M.A.L. Hoefte en H.J. Teunissen), Caribbean Abstracts no. 12. Leiden: KITLV Press, 182 pp.

H.J. Teunissen (met M. Conci, R.M.A.L. Hoeffte en I.M.J. Rolfes), Caribbean Abstracts no. 12. Leiden: KITLV Press, 182 pp.

R.G. Tol (met H.C. Kemp), 'Terbitan mutakhir tentang tradisi lisan', Warta ATL 8:35-43.

Papers en voordrachten/Papers and lectures

M. Barwegen, 'Persistent livestock shortages? Livestock development 1850-2000', European Social Science History conferentie, Den Haag, 27 februari.

P. Boomgaard, 'From subsistence crises to business cycle depressions, Indonesia 1800-1940', Conference on economic growth and institutional change in Indonesia in the 19th and 20th centuries, Amsterdam, Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, 25 februari.

– 'Bridewealth and birth control; Low fertility rates in the Indonesian Archipelago, 1500-1900', IUSSP Regional Population Conference 'Southeast Asia's population in a changing Asian context', Bangkok, 10 juni.

– 'The long goodbye? Trends in forest exploitation in the Indonesian Archipelago, 1600-2000', EDEN workshop 'Sustainability and depletion in island Southeast Asia; Forests and fisheries, past and present', Leiden, KITLV, 20 juni.

– 'Products and people of the sea in and around the Indonesian Archipelago, 900-1900', EDEN workshop 'Sustainability and depletion in island Southeast Asia; Forests and fisheries, past and present', Leiden, KITLV, 20 juni.

– 'Inside the black box; The comparative social history of economic crises in Indonesia, 1929-2002', Workshop Experience of Crisis in Indonesia, Den Haag, Institute of Social Studies, 3 juli.

– 'Long hours for high yields; Agricultural productivity in pre-industrial Java (Indonesia)', Panel on agricultural productivity in eighteenth and early nineteenth-century Eurasia, 13th Economic History Conference, Buenos Aires, 22 juli.

F. Colombijn, 'Political power and urban form in Sumatra in the 17th to 19th centuries', Workshop 'The Islamic heritage of north Sumatra in the pre-modern period', London, 1 november.

– 'High hopes for tall buildings, sweet dreams of smart cities; National government plans for the expansion of Singapore and Kuala Lumpur', Workshop 'Mega-urbanization in Asia and Europe, a comparative perspective', Leiden, 14 december.

C. van Dijk, 'Magic and violence', 13th European Social Science Java Network Conference, Marseille, 3 mei.

– 'Is God a gangster? Political and religious authority and religious sentiments', Annual seminar IIAS Research Programme Islam in Indonesia 'Fatwas and the dissemination of religious authority in Indonesia', Leiden, 31 oktober.

D.E.F. Henley, 'Malaria in Indonesia; Lessons from the past?', European Social Science History conferentie, Den Haag, 27 februari.

– 'Of sago and kings; Sustainability, hierarchy and collective action in precolonial Sulawesi', EDEN workshop 'Sustainability and depletion in island Southeast Asia; Forests and fisheries, past and present', Leiden, 20 juni.

R.M.A.L. Hoeffte, 'Migratiegeschiedenis in de Amerika's', Erasmus Universiteit, Rotterdam, 10 januari.

– 'Continuïteit en discontinuïteit in een nieuwe maatschappij', CEDLA, Amsterdam, 6 mei.

– 'Onderzoek naar slavenhandel en slavernij: internationale perspectieven', Symposium 'Het slavernijverleden in heden en toekomst', Amsterdam, 29 juni.

– 'De zorgelijke relatie tussen Nederland en de Nederlands-Caraïbische eilanden', Clingendael, Den Haag, 20 november.

G.J. Knaap, 'Headhunting, carnage and armed peace in Amboina, 1500-1700', 54th Annual Meeting of the Association for Asian Studies, Washington, 6 april.

– 'Kooplieden en kanonnen; De expansie van de VOC in de Archipel', Symposium 400 jaar VOC 'Wat valt er te vieren', Odeon, Amsterdam, 13 april.

– 'Kora-kora en kruitdamp; De Verenigde Oost-Indische Compagnie in oorlog en vrede in Ambon', Workshop 'Conqueste en schenkagie; De Verenigde Oost-Indische Compagnie in oorlog en diplomatie', Universiteit Leiden, 7 juni.

- ‘Confrontation, cooperation, contracts; Patterns of VOC-expansion’, Seminar ‘The Verenigde Oost-Indische Compagnie; The two faces of the world’s first multinational company’, Jakarta, 3 september.
- ‘Havens in de Java Zee, circa 1775-1925’, Gastcollege opleiding geschiedenis, Universiteit Leiden, 26 september.
- S. Koolhof**, ‘Brieven, Boegis en bandieten in VOC-Kaapstad’, Lezing Pasar Malam Besar, Den Haag, 19 juni.
- L.E.E. de Laat**, ‘“Otrobandista's”: wenselijkheid of werkelijkheid? De (re)constructie van een identiteit’, Willemstad, Curaçao, 11 april.
- ‘De Caraïbische stad’, Universiteit Leiden, 10 oktober.
- ‘“Otrobandistas”; A local identity built out of transnational connections’, Conference ‘Citizens, nations and cultures: transatlantic perspective’, Maastricht, 18 oktober.
- B. Loeve**, ‘De betekenis van de VOC, in het bijzonder voor de scheepsbouw van de Republiek’, Vereniging Delfia Batavorum in de faculteit scheepsbouwkunde van de Technische Universiteit Delft, 4 juni.
- ‘De geschiedenis van de VOC’, Openbare Bibliotheek Reeuwijk, 18 september.
- ‘De geschiedenis van de VOC’, Historische Vereniging Noordeloos en Omstreken, 16 oktober.
- ‘De betekenis van de VOC, onder meer op het terrein van de landbouw’, Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland, Afdeling Benschop, 24 oktober.
- G.J. Oostindie**, ‘Knellende Koninkrijksbanden en het schijnbaar toch eeuwige edict’, Stida, Amsterdam, 4 januari.
- ‘De Cubaanse revolutie, een vervlogen droom?’, Historische Tafel ‘De Witte’, Den Haag, 14 januari.
- ‘Diplomatie in een transatlantisch Koninkrijk’, Afsluitende rede 56ste Leergang Buitenlandse Betrekkingen, Clingendael, Den Haag, 18 januari.
- ‘Geschiedschrijving in rijksopdracht: eer, uitdaging, geen onverdeeld genoeg’, Erasmus Universiteit, Rotterdam, 21 januari.
- ‘Knellende Koninkrijksbanden, Aruba’s status aparte en de toekomst van het Statuut’, Universiteit van Aruba, 28 januari.
- ‘Knellende Koninkrijksbanden en de toekomst van het Statuut’, Kura Hulanda, Willemstad, Curaçao, 30 januari.
- ‘Het monument voor de slavernij; Harde waarheden, schijndebatten en stiltes’, Kura Hulanda, Willemstad, Curaçao, 31 januari, en Universiteit van Suriname, Paramaribo, 4 februari.
- ‘Knellende Koninkrijksbanden en de Surinaamse onafhankelijkheid’, Theater Unique, Paramaribo, 4 februari, en Ministerie van Defensie, Paramaribo, 7 februari.
- ‘Is een mooi idee ook een goed idee?’, Voordracht bij de aanbidding van dr. M.L.J. Dierikx et al. (red.), Nederlandse ontwikkelingssamenwerking; Bronnenuitgave; Deel 1, 1945-1963’, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Den Haag, 7 maart.
- ‘Na de dekolonisatie; Van Knellende Koninkrijksbanden naar een nieuwe relatie?’, CEDLA, Amsterdam, 8 april.
- ‘Schijngevechten? Het monument voor de slavernij en de multiculturele samenleving’, De Balie, Amsterdam, 9 april.
- ‘De viering en de schaduwzijden: 400 jaar VOC’, De Balie, Amsterdam, 18 april.
- ‘Dutch decolonisation in the Caribbean, 1940-2000, and the constitutional future of St. Martin’, Cultural Center, St. Maarten, 29 mei.
- ‘Slavernij en het monument’, Zeeuws Archief, Middelburg, 15 juni.
- ‘De staatkundige toekomst van Sint-Maarten in historisch perspectief’, Oude Tweede Kamer, Den Haag, 26 juni.
- ‘Knellende Koninkrijksbanden en de toekomst van Aruba in het Koninkrijk’, Genootschap Nederland-Aruba, Den Haag, 21 september.
- ‘Squaring the circle; Commemorating the VOC after 400 Years’, Erasmushuis, Jakarta, 5 november en Lembaga Adat/Kebudayaan ‘Toar Lumimut’ Masyarakat Minahasa, Tondano 8 november.
- M. Osseweijer**, ‘The future lies in the sea; Facing reality in Island Riau?’, EDEN Workshop ‘Sustainability and depletion in island Southeast Asia; Forests and fisheries, past and present’, Leiden, 22 juni.

- ‘Unity in insularity; Island societies in Indonesia’ 7th Islands of the World Conference, University of Prince Edward Island, Canada, 26 juni.
- “Otonomi daerah” and marine resource management; The sand mining industry in Island Riau’, Symposium ‘Rebuilding Indonesia, a nation of “Unity in Diversity”; Towards a multicultural society’, 3rd International Symposium of the Jurnal Antropologi Indonesia, Denpasar, 17 juli.
- ‘Local and traditional fishery knowledge: theory and practice’, International course ‘Alternative approaches to fisheries management’, International Agricultural Centre/ Wageningen University, Fisheries Section of the Fish Culture and Fisheries Group; Agrarian Law and Rural Development, Wageningen, 21 oktober.
- H.A. Poeze**, ‘Searching for long-hidden treasures: Indonesia in the Comintern Archives, Moscow’, Ohio University, Athens, 2 april.
- ‘Seratus tahun Bung Hatta’, Book presentation Mohammad Hatta; Conscience of a nation, Perpustakaan Nasional, Jakarta, 28 augustus.
- H.G.C. Schulte Nordholt**, ‘Making the future, de-colonizing historiography; “Indonesia” and its “people without history”’, Conference ‘Anthropological Futures for a 21st Century Indonesia’, Leiden, 27 november.
- G.I.J. Steijlen**, ‘Ontwikkelingen rond de Islam in Indonesië’, KITLV-Indisch Huis lezing, Den Haag, 24 januari.
- ‘Opbouw, bloei en vertrek; Bedrijfsleven in Nieuw-Guinea, 1950-1962’, Workshop in samenwerking met Carin van Empel en Florian Linck, Indisch Huis, Den Haag, 10 februari.
- ‘Een gesproken monument’, Lezing jaarvergadering Soroptimisten, Den Haag, 11 maart.
- ‘Corruptielessen’, Column bij KITLV/Indisch Huis-lezing ‘Overleven tijdens de economische crisis in Indonesië’ door Hotze Lont, Den Haag, 28 maart.
- ‘Indonesië’, Eendaags gastcollege specialisatie Azië, CIMIC-Katholieke Hogeschool, Mechelen, 28 april.
- ‘Indische Nederlanders en Molukkers in diaspora’, Gastcollege antropologie Universiteit van Amsterdam, 27 mei.
- ‘Solidariteit’, Column bij KITLV/Indisch Huis-lezing “Timor Lorosae”, 20 mei 2002, onafhankelijkheid na 25 jaar’ door Joop Sahetapy, Den Haag, 30 mei.
- ‘Listening to what voices have to say’, Lezing studiedag ‘Historical Research Program on the relation between Japan and the Netherlands in retrospect’, Amsterdam, 13 juni.
- ‘Buitenkampers in interviews’, Lezing studiedag ‘De Japanse bezetting in dagboeken en interviews; Verslag ter gelegenheid van de afsluiting van dagboekenproject van het NIOD’, Den Haag, 17 juni.
- ‘Molukkers en de kerusuhan’, inleiding ICCAN-studiedag, Barneveld, 22 juni.
- ‘Menu voor tegendraads herdenken’, Presentatie en inleiding discussieavond over de 15 augustus-herdenking, in samenwerking met Esther Captain, Het Indisch Huis, Den Haag, 15 augustus.
- ‘Jakarta’s gouverneursverkiezingen; Een focus op actueel Indonesië’, KITLV-Indisch Huis-lezing, Den Haag, 22 september.
- ‘De rol van Nederlandse Molukkers’, Forumdiscussiebijdrage studieconferentie over conflict en conflictpreventie op de Molukken, Utrecht, 11 oktober.
- ‘Luisteren naar interviews’, Inleiding en workshop op ‘Uitgesproken verleden’, Jaarcongres Ubbo Emmius, Groningen, 18 oktober.
- ‘Interviewfragmenten en jukeboxen’, Inleiding op ‘Indische stemmen uit een jukebox’, Indisch Huis, Den Haag, 23 november.
- ‘Gegrepen door Dangdut’, Column bij ‘Het geluid van heimwee; Sumatraanse populaire muziek en beelden van het moederland’, KITLV-Indisch Huislezing door Bart Barendregt, Den Haag, 30 november.
- G.P.A. Termorshuizen** (met Gábor Pusztai), ‘Over Hongaren in Indië, en wat zij daarover schreven’, Serie ‘Gelukzoekers van overal’, Causerie in Het Indisch Huis, Den Haag, 13 juni.
- ‘Te midden van de Baduy’, Causerie in het Bibit-theater van de Pasar Malam Besar, Den Haag, 14 en 20 juni.
- ‘Japanese camp texts as a source of knowledge’, Conference ‘Narrative, trauma and memory’, University of Cape Town, 5 juli.

- ‘Schrijven als therapie; De dekolonisatie van Nederlands-Indië (1942-1949) in de Indische en Indonesische literatuur’, Causerie in Huis der Nederlanden, Kaapstad, 22 juli.
  - ‘In search of the noble savage; Travellers’ accounts in old Indies government journals (1816-1830)’, College University of Cape Town, Vakgroep Afrikaans en Nederlands, 25 juli.
  - ‘Multatuli in Indië en Indonesië’, Bijdrage aan Multatuli-avond in De Balie, Amsterdam, 18 september.
  - ‘De ontdekking van Indië (1816-1830)’, Causerie Etnografische Vereniging Delft, in ‘Oude Delft’, Delft, 25 september.
  - ‘Op weg naar Indië: ziekte en dood en wat erna komt’, Causerie voor Literaire Salon, Het Indisch Huis, Den Haag, 24 november.
  - ‘Een avond Multatuli’, Interview met Dik van der Meulen (biograaf van Multatuli), Theater Lux, Nijmegen, 27 november.
- R.G. Tol**, ‘Pengembaraan La Galigo ke Washington D.C.; Memperkenalkan Husin bin Ismail, “seorang Bugis terpelajar di Singapura”’, Paper Seminar dan Festival Internasional ‘La Galigo sebagai warisan sastra dunia’, Pancana, Barru, 15 maart.
- ‘KITLV-Jakarta’, Voordracht annual meeting Southeast Asian Library Group, Leiden, 31 augustus.

Publicaties KITLV/Publications KITLV

KITLV Uitgeverij/KITLV Press

In de serie Verhandelingen verschenen:

- 192 Bob Hering, Soekarno; Founding father of Indonesia, 1901-1945, v + 439 pp.
- 193 David J. Stuart Fox, Pura Besakih; Temple, religion and society in Bali, xviii + 470 pp.
- 194 Freek Colombijn en J. Thomas Lindblad (eds), Roots of violence in Indonesia; Contemporary violence in historical perspective, viii + 348 pp.
- 195 Jan Breman en Gunawan Wiradi, Good times and bad times in rural Java; Case study of socio-economic dynamics in two villages towards the end of the twentieth century, xii + 330 pp.
- 197 Gerrit Knaap en Ger Teitler (red.), De Verenigde Oostindische Compagnie tussen oorlog en diplomatie, xii + 424 pp.
- 198 Thomas Reuter, The house of our ancestors; Precedence and dualism in highland Balinese society, x + 362 pp.
- 202 Keith Foulcher en Tony Day (eds), Clearing a space; Postcolonial readings of modern Indonesian literature, viii + 380 pp.
- 203 Andrew MacWilliam, Paths of origin, gates of life; A study of place and precedence in southwest Timor, xiv + 332 pp.
- 206 L. de Jong, The collapse of a colonial society; The Dutch in Indonesia during the Second World War, xii + 570 pp.

In de serie Proceedings werd gepubliceerd/Published in the Proceedings Series was:

- 5 Huub de Jonge en Nico Kaptein (eds), Transcending borders; Arabs, politics, trade and Islam in Southeast Asia, viii + 244 pp.

De Caribbean Series werd uitgebreid met/The Caribbean Series was continued with:

- 22 Eithne B. Carlin en Jacques Arends, Atlas of the languages of Suriname, xxii + 345 pp.

Buiten serie verschenen/Monographs:

Kees Groeneboer, Een vorst onder de taalgeleerden; Herman Neubronner van der Tuuk; Taalafgevaardigde voor Indië van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, 1847-1873, vi + 965 pp. Monsieur d'Amour, Maar geluk duurt nooit lang. Vertaald en ingeleid door Henk Maier, vi + 100 pp.

Fridus Steijlen, Memories of 'The East'; Abstracts of the Dutch interviews about the Netherlands East Indies, Indonesia and New Guinea (1930-1962) in the Oral History Project Collection, viii + 636 pp.

Jaarverslag 2001 van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde

**In samenwerking met Crawford House Publishing, Hindmarsh, Australia
verscheen/Published in collaboration with Crawford House Publishing, Hindmarsh,
Australia:**

C.L.M. Penders, The West New Guinea debacle; Dutch colonisation and Indonesia, 1945-1962, x + 490 pp.

**In samenwerking met Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, Amsterdam
verscheen/Published in collaboration with the Royal Netherlands Academy of Sciences
(KNAW), Amsterdam:**

Jos Gommans and Jacques Leider (eds), The maritime frontier of Burma; Exploring political, cultural and commercial interaction in the Indian Ocean world, 1200-1800, xii + 248 pp.

**In samenwerking met Allen & Unwin, St. Leonards, Australia verscheen/Published in
collaboration with Allen & Unwin, St. Leonards, Australia:**

Howard Dick, Vincent J. Houben, J. Thomas Lindblad and Thee Kian Wie, The emergence of a national economy; An economic history of Indonesia, 1800-2000, xvii + 286 pp.

Herdrukken verschenen van/Reprints:

Kees van Dijk, A country in despair; Indonesia between 1997 and 2000. Second printing, viii + 621 pp. [Eerste druk 2001.]

Hein Steinhauer, Leerboek Indonesisch. Tweede herziene druk, 737 pp met cd-rom. [Eerste druk 2001.]

**De Vertegenwoordiging Indonesië verzorgde de uitgave van/Publications from the
Indonesia Office:**

H.J. de Graaf, Puncak Kekuasaan Mataram; Politik ekspansi Sultan Agung. Cetakan ketiga (Edisi revisi). Jakarta: Grafiti/Perwakilan KITLV, xv + 380 pp.

V.J.H. Houben, Keraton dan kompeni; Surakarta dan Yogyakarta, 1830-1870. Yogyakarta: Bentang Budaya, xxii + 785 pp.

Deliar Noer, Mohammad Hatta; Hati nurani bangsa – Conscience of a nation. Jakarta: Djambatan/Perwakilan KITLV, 136 pp.

W.G.J. Remmelink, Perang Cina dan runtuhnya negara Jawa, 1725-1743. Cetakan kedua. Yogyakarta: Jendela, xxx + 403 pp.

A. Teeuw, Kamus Indonesia-Belanda/Indonesisch-Nederlands woordenboek. Cetakan keempat. Jakarta: Gramedia Pustaka Utama, xxxii + 871 pp.

Periodieken/Periodicals

Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde

Caribbean Abstracts
European Newsletter of South-East Asian Studies
Excerpta Indonesica (EI) afleveringen, nummers 65 en 66, met een totale omvang van 202 pp., die 617 uittreksels bevatten. Oplage 500 exemplaren.
Indonesian Environmental History Newsletter
New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids

Aanwinsten handschriften en archivalia/Acquired manuscripts and archive material

Aanwinsten Westerse handschriften en archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)
Acquired Western manuscripts and archive material (excluding additional older editions)
Or 637

Collectie R. Roolvink met stukken betreffende zijn werkzaamheden als taalambtenaar Instituut voor Taal- en Cultuuronderzoek te Medan en Djakarta; lector klassiek Maleis en Toba Batak, Universiteit van Indonesië; docent Geschiedenis en Instellingen van de Islam, Ministerie van Onderwijs, Djakarta; head Department of Malay Studies, University of Malaya, Kuala Lumpur; conservator Oosterse handschriften, Universiteitsbibliotheek Leiden; hoogleraar klassiek Maleis, Rijksuniversiteit Leiden. 1938-1990. Handgeschreven, getypt, doorslag, stencil, gedrukt.
Schenking Erven Roolvink – 155 omslagen

Or 638

Toba-Batakstalige pustaha (wichelboek) van anonieme auteur; met transcriptie van H.J.A. Promés. [Circa 1950]. Lontar.

Schenking A.J. Moerkercken van der Meulen – 1 stuk

Or 639

Indonesischstalige teksten van Boechari, hoogleraar archeologie Universitas Indonesia Jakarta, getiteld 'Tafsiran atas prasasti Wanua Tengah III', 'Silsilah rakai walan pu Kumbhayoni', 'Satu atau dua dinasti di kerajaan Mataram kuna?', 'Transkripsi sementara prasasti Wanua trah III'. 1990. Fotokopie.

Schenking R.E. Jordaan – 4 stukken

Or 640

Indonesisch-, Javaans- en Nederlandstalige documenten betreffende de Japanse bezetting, de onafhankelijkheidsstrijd en de Partai Komunis Indonesia. 1942, 1945-1947, 1949. Stencil, gedrukt.
Aankoop – 7 stukken

Aanwinsten Westerse Handschriften en Archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

H 1338

Collectie W.C. Klein, gouvernementsadviseur voor Nederlands-Nieuw-Guinea, houdende verzamelde stukken voor zijn onderzoek betreffende Nieuw-Guinea. 1929-1951. Getypt, doorslag, fotokopie.

Aankoop – 14 omslagen

[Overzicht aanwezig]

H 1339

Tekst van A. Berkhout getiteld 'Nederzettingspatronen in het bergland en aan de kust van West-Nieuw-Guinea'. 1966. Lichtdruk.

Aankoop – 1 stuk

H 1340 Collectie Lebret houdende correspondentie van G. Lebret, administrateur suikerfabriek Kedawoeng te Pasoeroean, en van zijn familie te Dordrecht; met stukken van de oprichting en de nationalisatie van de N.V. Cultuur Maatschappij Kedawoeng-Kawisredjo. 1771, 1811, 1839-1964. Handgeschreven, getypt, doorslag, fotokopie, gedrukt. Aankoop – 97 omslagen [Overzicht aanwezig]

H 1341

Collectie M.J.H. Wertenbroek, arts van de Jajasan Segitiga Putih-Kuning te Larantuka, hoofdzakelijk houdende stukken betreffende zijn onderzoek naar de geschiedenis en de cultuur van Oost-Flores en de Soloreilanden. 1951-1954. Handgeschreven, getypt, doorslag, geprint.

Schenking M.J.H. Wertenbroek – 28 omslagen

[Overzicht aanwezig]

H 1342

Verslag van M. Lapré, onderafdelingshoofd Asmat te Agats, over het bestuur in mei 1958; met bijlagen. 1958. Getypt, doorslag, gedrukt.

Schenking M. Lapré – 5 stukken

H 1343 Tekst van A. van der Poest Clement met een eerste aanzet voor een biografie getiteld 'Gerrit Lebret, 1822-1896'; met bijlagen. 1964. Stencil, fotogravure, fotokopie. Aankoop – 5 stukken

H 1344

Twee brieven met een reisverslag van F. Janssen van Raay, employé Bataafse Petroleum Maatschappij te Koetaradja en Rantau, aan zijn ouders over een inspectietocht naar de olievelden en installaties bij Pangkalanbrandan; met krantenknipsels. 1950. Handgeschreven, gedrukt.

Schenking A.D. Janssen van Raay – 8 stukken

H 1345 Memoires van W.J.M. Michielsen getiteld 'Herinneringen' betreffende zijn carrière als bestuursambtenaar te Menado en op Sumatra's Westkust. 1868-1875. [Circa 1998]. Fotokopie.

Schenking W. Hugenholtz – 2 delen [Onder embargo]

H 1346

Afschrift van een verslag van K. van der Heijden, luitenant-generaal/gouverneur van Atjeh en onderhorigheden te Koetaradja, aan J.W. van Lansberge, gouverneur-generaal, waarin een te beramen krijgstoct naar Kemala wordt ontraden; met correspondentie. 1880. Handgeschreven.

Schenking H. van der Kamp – 3 stukken

H 1347 Proces-verbaal van overgave en overname door R.A. Soesman, administrateur Tiedeman & Van Kerchem voor de rubbercultuuronderneming Kalitengah in Tanggul, aan J.A. ten Brink, hoofdadministrateur Cultuur Onderneming Gondang te Kalitengah, op 5 mei 1956; met arbeidscontract en identiteitspapieren. 1952, 1954, 1956. Handgeschreven, getypt, doorslag, stencil, gedrukt. Schenking R.A. Soesman – 12 stukken [Embargo op de identiteitspapieren]

H 1348

Verslag van P.E. van Mourik, assistent-resident Rembang, inzake tournees, inspecties en bestuursbesprekingen in januari 1930. 1930. Fotokopie.

Schenking P.A. van Mourik – 1 stuk

H 1349 Brieven van E. Sijthoff aan haar broers F. en A. Sijthoff uit Wonosobo en Prapat; met bijlagen. 1939. Handgeschreven, stencil, gedrukt. Schenking E. Horn-Sijthoff – 7 stukken

H 1350

Tekst van E. Utrecht, wetenschappelijk medewerker Department of Political Economy, University of Sydney, getiteld 'De krematie van de oud-zelfbestuurder van Karangasem, Oost-Bali'. 1971. Getypt.

Schenking H.E. Utrecht-Visscher – 1 stuk

H 1351 Memoires van J.S.A. van Dissel, voorheen taalambtenaar voor Nieuw-Guinea, ambtenaar belast met kolonisatieproeven in de Lampongse districten, assistent-resident Amboina en Sepoetih-Toelangbawang, directeur Bestuurschool te Batavia; met ingeplakte portretten en bijlage. 1926-1933. Handgeschreven, fotokopie. Schenking Erven J.J. Kofman – 2 delen

H 1352

Aantekeningen van F.J. Ormeling, geograaf Djawatan Topografi Indonesia Djakarta, voor zijn dissertatie betreffende Nederlands-Timor. [Circa 1954]. Getypt.

Schenking F.J. Ormeling – 31 stukken

H 1353 Memoires van A. Bitterlich betreffende zijn werkzaamheden als boormeester Bataafsche Petroleum Maatschappij te Tarakan, krijgsgevangene aan de Birmaspoorweg en hoofd bedrijfsvakschool Bataafsche Petroleum Maatschappij te Balikpapan. 1984. Fotokopie.

Schenking R.F.A. Bitterlich – 1 stuk

H 1354

Rapport van professor D. Simons inzake staats- en administratiefrechtelijke vraagstukken van het Departement van Financiën te Djakarta in het kader van het Nederlands deskundigenprogramma voor Indonesië. 1967. Stencil.

Aangetroffen door C. van den Aardweg – 1 stuk

H 1355 Collectie D. de Jongh Wzn. betreffende zijn werkzaamheden als burgemeester van Semarang en directeur Departement van Gouvernementsbedrijven te Batavia; met stukken van zijn vader W. de Jongh Dzn. 1878-1879, [circa 1895], 1914, 1918-1933. Handgeschreven, getypt, doorslag, stencil, gedrukt. Schenking H.K. s'Jacob – 28 omslagen [Overzicht aanwezig]

H 1356

Collectie J. Boer, directeur Internationale Crediet- en Handels-Vereeniging 'Rotterdam' (Internatio) te Djakarta, betreffende import, financiering, distributie en verkoop van katoen. 1950-1952, 1955-1956, 1958, 1978. Doorslag, stencil, fotokopie, gedrukt.

Schenking J. Boer – 34 omslagen

[Overzicht aanwezig]

H 1357

Collectie C.C. Verhey van Wijk, oud-adsiprant-officier Marine Luchtvaart Dienst, betreffende zijn werk als directeur van de houthandel Zuid-Nieuw-Guinea Imex te Merauke. 1955-1982. Getypt, doorslag, fotokopie, gedrukt.

Schenking C.C. Verhey van Wijk – 18 omslagen

[Overzicht aanwezig]

H 1358

Collectie F.J. Suyderhoud, voorheen leraar Christelijk Lyceum te Bandoeng, met stukken betreffende zijn functie als Hoofd Buitendienst van de Rescue of Allied Prisoners of War and Internees (RAPWI)-Roode Kruis, afdeling Bandoeng, en diverse stukken over de Japanse bezetting en de Revolutietijd. 1944-1995. Getypt, doorslag, fotokopie.

Schenking F.J. Suyderhoud – 26 omslagen

[Overzicht aanwezig]

H 1359

Teksten van een serie voordrachten van V.I. van de Wall getiteld 'Huisraad en binnenhuis in den Compagniestijd' gehouden voor de Volksuniversiteit van Batavia. 1933. Doorslag.

Schenking H. van der Kamp – 5 stukken

H 1360 Dagboeken van J. Verkuyl getiteld 'Verblijf in Suriname' betreffende zijn werkzaamheden te Paramaribo als onderwijzer aan de Comeniuschool, leraar aan de MULO, en tijdelijk directeur C.R. Froweinschool voor MULO van de Evangelische Broeder Gemeente; geïllustreerd met foto's en tekeningen. 1939-1957. Fotokopie. Schenking J. Verkuyl – 10 delen [Onder embargo]

Lijst van Schenkers/List of donors

Personen en instellingen die in 2002 publicaties ten geschenke hebben gegeven aan de bibliotheek van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde.

A.Wahab Hamzah, Abd. Ghafar bin Haji Abdullah, G. Acciaioli, Ahmad Sarji bin Abdul Hamid, B.W. Andaya, T.R. Andi Lolo, B. Barend, H. Beekhuis, Th. van den Berge, R.L. Biezeveld, L. Blussé, P. Boomgaard, S. Bos, C.P. Brakel-Papenhuyzen, G.A. de Bruijne, J. Burhanudin, W. Buijze, H. Chambert-Loir, V.M. Clara van Groenendaal, R.B. Cribb, R.E. de la Cruz, J. Delwel, F. Durand, C. van Dijk, S. Eklöf, C. Engelbrecht, C. Fasseur, W.A.R. Fritz, F.S. Gaastra, M. Ganie-Rochman, M. van Gelder, M.R. van Gerven, A. Graf, C.R. Groeneboer, P. Haenen, N. Hasan, S. Hasyim, L. Hesselink, M. Ho Suie Sang, R.M.A.L. Hoeft, C.M. Hogewoning, I. Hoogenboom, J. van der Horst, F.A.M. Hüsken, M.N. Ichwan, T. Ismail, M. Ito, Y. de Jager, Z.E. Joesoef, C. de Jong, H. Kano, N. Kaptein, R.S. Karni, I.N. Keasberry, P.J. Keppy, A. Kessel, D. de Keyzer, H. Klooster, B. Knaap, S. Koesoebjono, S. Koolhof, T.C. Korvinus, G.L. Koster, A. van de Kruijs, S. Kukushkin, L. de Laat, G. Leleu-Rouvray, P. Livermore, H.J.M. Maier, H.K. Makkink, S. Margana, R. Marianti, G.B. Mes, Th.C. van der Meij, K. Mizuno, A.S. Mufid, E. Muller, A. Nadjib, E.A. Nolle, H.P. Nooteboom, E. Öfner, A.K. Ogloblin, I. Ooms, G.J. Oostindie, L. Palmier, P. Permadi, E. Petersen, Y. Piters, C.F. Plaisier, H.A. Poeze, T. Popescu, N. Porath, R. Prawiro, H. Promès, I. Proudfoot, Pudentia M.P.S.S., T. Pudjiastuti, E.A. Purwanto, J.-M. Rastorfer, B. Remijnsen, M. van der Riet, C.H. Roessingh, P. le Roux, M. Rum, W. Rutgers, H.P. de Ruijter, A. Salim, M.-O. Scalliet, A. van Schaik, H.G.C. Schulte Nordholt, A.G. Schultz, D. Sheil, J. van Soest, E. Spaan, G.I.J. Steijlen, W. Stokhof, D. Suryo, M. Takahashi, T.I. Tan, M. Tanaka, A. Teeuw, P. van den Tempel, G.P.A. Termorshuizen, R. Teygeler, K. Thiel, D.P. Tick, R.G. Tol, Y.A. Twikromo, A.

Vader, C. van 't Veer, C.C. Verhey-van Wijk, J. Vernooij, N. Verrycken, R. Wessing, A.C. van Wickeren, M.S. Widjojo, R. Wiseman, Zakaria Ariffin.
ACS, Port of Spain; Afrika Studie Centrum, Leiden; AGIDS Amsterdam Research Institute for Global Issues and Development Studies, Universiteit van Amsterdam; Akademi Seni Kebangsaan, Kuala Lumpur; Ambassade van de Republiek Indonesië, Den Haag; Atlantic Council of the United States, Washington DC; AVEM, Den Haag; Badan Arsip dan Perpustakaan Daerah Sulawesi Selatan, Makassar; Caribbean Documentation Centre, UN/ECLAC, Port of Spain; Center for International Forestry Research CIFOR, Jakarta; Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University; Centraal Bureau voor Genealogie, Den Haag; Centre d'Études et de Documentation sur le Karenni Cédok, Lausanne; Centre for International Development Issues, Katholieke Universiteit Nijmegen; Centre for South-East Asian Studies, University of Hull; Centro Portugues de Estudos do Sudesta Asiatico CEPESA, Lissabon; Chief Librarian, University of Malaya, Kuala Lumpur; Conservation International Suriname, Paramaribo; Constantijn Huygens Instituut voor tekstedities en intellectuele geschiedenis, Den Haag; Cultuurdienst Oostende; Dag Hammarskjöld Foundation, Uppsala; Dewan Bahasa dan Pustaka Malaysia, Kuala Lumpur; Directie Onderwijs, Aruba; European Centre for Development Policy Management, Maastricht; Faculty of Arts and Social Sciences, National University of Singapore; Fair Trade Organisatie, Culemborg; Fryske Akademy, Leeuwarden; Gadjah Mada University Press, Yogyakarta; Gemeente Musea Delft; Indover Bank, Amsterdam; Institut Alam dan Tamadun Melayu ATMA, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi; Institute of Commonwealth Studies, University of London; Institute of Race Relations, London; Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag; Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, Amsterdam; International Institute for Asian Studies, Leiden; Interuniversitair Instituut voor Missiologie en Oecumenica, Utrecht; Kagoshima University Research Center, Kagoshima; Koninklijke Bibliotheek, Den Haag; Maduro & Curiel's Bank N.V., Willemstad; Maritiem Museum Rotterdam; Masyarakat Pernikahan Nusantara (Manassa), Jakarta; Micromacro Consultant, Den Haag; Mongui Maduro Foundation, Willemstad; Museum für Völkerkunde, Hamburg; Nationaal Archief, Den Haag; National Library Board, Singapore; Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut, Den Haag; Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek NWO, Den Haag; NIKOS, Paramaribo; Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost Azië en Oceanië, Universiteit Leiden; Oriental Library, Russian State Library, Moskou; Perpustakaan Tun Seri Lanang, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi; Rijksmuseum voor Volkenkunde, Leiden; Sebastiao Aparicio da Silva Project, Winston Hills; Seven Orient, Parijs; Stichting ICODO, Utrecht; Stichting Nederland-Sri Lanka, Den Haag; Stichting Peutjut-Fonds, Gouda; Stichting tot Internationale Natuurbescherming, Leiden; Tabiki Productions, Paramaribo; Theologische Universiteit Kampen; Uitgeverij Niesje Wolters van Bemmelen, Epe; Uitgeverij Prometheus, Amsterdam; UNESCO Caribbean Office, Kingston; Universiteit van de Nederlandse Antillen, Sentro di Dokter, Willemstad Curacao; Universiteitsbibliotheek Leiden; University of Wisconsin-Madison; Van Tienhoven Stichting, Leiden; Yayasan Obor Indonesia, Jakarta.

Personen en instellingen die de verzamelingen van de afdeling Historische Documentatie met een schenking verrijkten.

Ajip Rosidi, J.M. Alma, L. Backer-Steyn, M. Baier, J. van den Berg, B. Everwijn, E. Heins, H.L.M. Hoffschlag, E.E. Hart, V.J.H. Houben, M.C. Jongeling, A.J. Moerkercken van der Meulen, H.M. van Munster, R. Needham, A.W. Noorduyn-Mulder, F. Otten, H.A. Poeze, J.N. Ringers, I.M.J. Rolfes, C.F.H. Smit, A. Teeuw, G. Tellers, A.D. Vas Nuñez, J. Verkuyl.
Antiquariaat Minerva, Den Haag; Dewan Bahasa dan Pustaka Malaysia, Kuala Lumpur; Wereldomroep Nederland, Hilversum.

Externe functies, commissies en redacties/External committees and editorial boards

P. Boomgaard

Secretary en Member of the Board van de European Association of South-East Asian Studies (EUROSEAS), Leiden

Bijzonder hoogleraar Economische en Ecologische Geschiedenis van Zuidoost-Azië, in het bijzonder van Indonesië, aan de Faculteit der Sociaal-Culturele en Politieke Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam

Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Southeast Asia Research' (School of Oriental and African Studies (SOAS), Londen)

Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Environment and History' (White Horse Press, Cambridge)

Lid Consejo Asesor van het tijdschrift 'Revista Española del Pacífico' (Asociación Española de Estudios del Pacífico, Madrid)

Lid Editorial Board van het tijdschrift 'European Journal of East Asian Studies' (Brill Academic Publishers, Leiden/Boston)

Mentor van het project Towards a New Age of Partnership (Tanap)

F. Colombijn

Executive secretary van de International Union of Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES) Commission on Urban Anthropology

C. van Dijk

Hoogleraar in de Moderne Islam in Indonesië

Lid Commissie van Advies Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies, Universiteit Leiden

Penningmeester Interuniversitaire Commissie Cursus Indonesiëkunde

Coördinator Erasmus Interuniversitaire Samenwerkingsprogramma Talen, Culturen en Samenlevingen van Zuidoost-Azië (Europese Commissie)

Lid Coördinatorcommissie Vrije Studierichting Islamologie, Universiteit Leiden

Redacteur 'European Newsletter of South-East Asian Studies'

Lid Algemeen Bestuur Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië

D.E.F. Henley

Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Moussons' (Recherche en sciences humaines sur l'Asie du Sud-Est, Centre National de la Recherche Scientifique & Université de Provence)

R.M.A.L. Hoeffte

Foreign Correspondent Handbook of Latin American Studies, Library of Congress, Washington DC

External examiner Caribbean Studies, London Metropolitan University

Voorzitter Elsa Goveia Prize Committee, Association of Caribbean Historians

Lid Nominating Committee, Association of Caribbean Historians

H.C. Kemp

Secretaris Nederlandse Inmagic Gebruikersgroep

G. van Klinken

Redacteur 'Inside Indonesia'

G.J. Knaap

Secretaris Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië 1940-1962

Lid van Coördinatiecommissie van het research project: The Java Sea in an Age of Transition 1870-1970

Secretaris Stichting International Maluku Research Council

Adviseur Pusat Kajian Sejarah dan Budaya Maritim Asia Tenggara te Semarang

Lid Begeleidingscommissie van het project: Bronnen betreffende de Midden-Molukken in de negentiende eeuw

Mentor van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)

S. Koolhof

- Penningmeester Oosters Genootschap in Nederland

Projectadviseur 'La Galigo Theatre Project' van Robert Wilson en Rhoda Grauer

G.J. Oostindie

Hoogleraar Antropologie en Comparatieve Sociologie van het Caraïbisch gebied, Universiteit Utrecht (deeltijd)

Lid onderzoeksschool CERES

Voorzitter Wetenschappelijke Commissie Geschiedschrijving 'Vijftig jaar Molukkers in Nederland' (Moluks Historisch Museum/ministerie van VWS)

Lid Programmacommissie Scientific Programma Indonesia – Netherlands (SPIN, KNAW)

Lid Bestuur Centrum voor Holocaust en Genocide Studies (NIOD, Universiteit van Amsterdam)
Lid Advisory Board, 'Pensamiento Proprio; Revista Bilingüe de Ciencias Sociales del Gran Caribe'

Lid Advisory Board, Centre for Caribbean Studies, University of Warwick

Lid Advisory Board, Nationaal Archeologisch Antropologisch Museum, Curaçao

Lid Comité van Aanbeveling, Nationaal Monument Slavernijverleden (ministeries van BZK en OC&W) (tot décharge comité op 1 juli)

Lid Comité 2004 – 50 jaar Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden

Lid Commissie Nederlandse Antillen en Aruba, Partij van de Arbeid

Lid Maatschappij der Nederlandse Letterkunde

Lid Redactiecommissie TELEAC/NOT 'Slavernij'

R.L. Robson-McKillop

- Fellow Royal Asiatic Society

- Editor 'SEALG News'

H.G.C. Schulte Nordholt

Coördinator Dutch-Indonesian research programme 'Indonesia in Transition' (KNAW)

Member Advisory Board Van Vollenhoven Instituut, Leiden

Member Editorial Board Indische Bibliotheek Walburg Pers

G.I.J. Steijlen

Gastdocent Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie van de Katholieke Hogeschool Mechelen

Secretaris Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië

Voorzitter Vereniging van vrienden van het Moluks Historisch Museum

Lid adviesgroep Imagine IC-project 'Levensverhalen eerste generatie migranten'

R.G. Tol

Universitair docent Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost Azië en Oceanië, Universiteit Leiden

External Examiner South-East Asian Studies and Language, The University of Hull

Bestuurslid South-East Asia Library Group

Bestuurslid en voorzitter sectie publicaties Asosiasi Tradisi Lisan

Eindredacteur 'Seri Tradisi Lisan Nusantara'

Redacteur 'Manuscripta Indonesica'

Redacteur 'Warta ATL'

Projectadviseur 'La Galigo Theatre Project' van Robert Wilson en Rhoda Grauer